

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Verificatieprotocol voor het aantonen van duurzaamheid van biomassa conform RED

In opdracht van het ministerie van Klimaat en Groene Groei

januari 2026 versie 5.0

Algemeen

Verificatieprotocol voor het aantonen van
duurzaamheid van biomassa conform RED
- Algemeen

Versie 1.0

Inhoud

Algemeen

2

1	Inleiding	4
2	RED- duurzaamheidseisen	6
3	Aantonen van duurzaamheid van biomassa	9
3.1	Definitie van een levering biomassa	9
3.2	Aantonen van duurzaamheid van een levering biomassa	9
3.3	Uitzondering voor het toestaan van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs	10
3.4	Administratie ten behoeve van de verificaties	10
4	Eisen aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV	11
4.1	Stap 1: Planning en risicoanalyse	12
4.2	Stap 2: Ontwikkeling verificatieplan	13
4.3	Stap 3: Uitvoering	18
4.4	Stap 4: Conclusie en rapportage	18
5	Eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties	20
5.1	Algemene eisen aan CBI's	20
5.2	Competentievereisten voor verificateurs	21
6	Begrippen	23
7	Referenties	25
Bijlage 1	Toelichting op relevante normatieve ISO standaarden	26

1 Inleiding

De Europese Richtlijn Hernieuwbare Energie (Renewable Energy Directive of RED) bepaalt dat duurzaamheidseisen onder andere gelden voor biomassa die wordt gebruikt in installaties waarbij sprake is van subsidie of een andere vorm van financiële ondersteuning. Ook voor ondernemingen die vallen onder het Europese emissiehandelssysteem (EU-ETS) en die bepaalde typen biomassa verbranden gelden duurzaamheidseisen als zij deze biomassa willen rapporteren met een nul-emissie.

Ondernemingen die duurzaamheid moeten aantonen, moeten *per levering* biomassa aantonen dat deze voldoet aan de van toepassing zijnde duurzaamheidseisen uit de RED. Dat kan door gebruik te maken van door de Europese Commissie voor RED erkende certificatieschema's, en voor enkele biomassatoepassingen door het uitvoeren van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs. De door de onderneming verzamelde duurzaamheidsinformatie wordt gecontroleerd door een conformiteitsbeoordelingsinstantie (CBI) die door de minister voor Klimaat en Groene Groei voor dit verificatieprotocol is erkend. De bevindingen van deze conformiteitsbeoordeling legt de CBI vast in de Conformiteitsjaarverklaring (CJV).

De door de CBI ondertekende CJV kan door de onderneming worden gebruikt voor de van toepassing zijnde regeling waaronder subsidie of andere financiële ondersteuning wordt verkregen, en voor de EU-ETS-monitoringverplichting.

De relatie tussen de conformiteitsjaarverklaring en het EC erkende certificaat van een onderneming

De CJV wordt verleend op basis van een verificatie volgens dit verificatieprotocol en dient ter aanvulling op het EC erkende certificaat dat een onderneming heeft om duurzaamheid van biomassa aan te tonen. De belangrijkste verschillen van deze verificatie ten opzichte van het duurzaamheidscertificaat zijn:

- Een EC erkend certificaat wordt voorafgaand aan de betreffende geldigheidsperiode afgegeven zonder verklaring van een volume duurzame biomassa over een specifieke periode. Tevens vereist een EC erkend certificaat geen specifiek (minimum) percentage duurzame biomassa en mag door middel van een massa-balans slechts een deel van de door de onderneming gebruikte biomassa onder het certificaat verwerkt en ingezet worden ;
- De CJV wordt na afloop van een periode afgegeven, inclusief volumeverklaring, na controle door een verificateur. Hiermee is geborgd dat het volume waarvoor financiële ondersteuning wordt verkregen en/of dat wordt ingezet ten behoeve van een nulmissies onder EU-ETS ook daadwerkelijk onder het certificaat is ingezet door de onderneming;
- Het verificatieprotocol en de CJV voorzien in een aantal specifieke aanvullende eisen en opties voor verschillende regelingen.

Dit verificatieprotocol beschrijft de eisen aan het verificatieproces ten behoeve van de CJV. Daarnaast beschrijft het wanneer verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs is toegestaan, en welke eisen dan gelden voor het verificatieproces. Ook beschrijft het de eisen aan CBI's en aan hun werkwijze. Het verificatieprotocol bestaat uit een **algemeen deel**, en daarnaast regeling-specifieke modules. Het algemene deel specificeert de generieke eisen aan het verificatieproces, aan de CBI's en aan hun werkwijze, dat wil zeggen de eisen die gelden voor alle regelingen waarbij duurzaamheid van biomassa moet worden aangetoond. De **regeling-specifieke modules** detailleren de aanvullende en afwijkende eisen zoals die gelden voor de diverse subsidieregelingen, regelingen voor andere vormen van financiële ondersteuning, en voor EU-ETS.

Bij gebruik van dit verificatieprotocol zijn altijd de eisen zoals gespecificeerd in het algemene deel van toepassing. Daarnaast zijn de aanvullende of afwijkende eisen van toepassing van de regeling waarvoor duurzaamheid moet worden aangetoond, en die zijn vastgelegd in de betreffende regeling-specifieke module.

N.B. Wanneer verificatie vereist is voor meer dan één regeling en/of EU-ETS, dan kan worden volstaan met één verificatie en één CJV die alle van toepassing zijnde regelingen en eventueel EU-ETS dekt. Hierbij zijn de volgende eisen van toepassing

- de eisen zoals vastgelegd in het algemene deel van het verificatieprotocol;
- de eisen zoals vastgelegd in alle van toepassing zijnde regeling-specifieke modules;
- de CBI moet door de minister voor Klimaat en Groene Groei zijn erkend voor de scope van alle van toepassing zijnde regeling-specifieke modules (zie hoofdstuk 5).

Let op;

In dit protocol wordt de entiteit die duurzaamheid van biomassa moet aantonen aangeduid als onderneming. Afhankelijk van de van toepassing zijnde regeling kunnen dit specifieke installaties zijn. Dit wordt in de regeling-specifieke modules waar nodig gespecificeerd.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op de duurzaamheidseisen in de Europese Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED).

Hoofdstuk 3 gaat over de duurzaamheidsinformatie die een onderneming beschikbaar moet hebben voor de verificatie ten behoeve van de CJV, en – in een aantal gevallen – voor verificatie van individuele biomassaleveringen met alternatief bewijs.

Hoofdstuk 4 specificeert de randvoorwaarden en eisen die gelden voor de procedures bij verificatie ten behoeve van de CJV.

Tenslotte specificeert hoofdstuk 5 de eisen voor CBI's die deze verificaties uitvoeren.

Toelichting bij versie 5.0 van dit protocol

Versie 5.0 van dit verificatieprotocol vervangt versie 4.0.

De structuur van versie 5.0 verschilt van versie 4.0. In versie 4.0 waren de eisen die gelden voor de verificatie en de CJV ten behoeve van de SDE en EU-ETS integraal opgenomen in één document. In versie 5.0 is sprake van een modulaire structuur, met een algemeen deel en verschillende modules met daarin de specifieke eisen per regeling.

Versie 5.0 is bruikbaar voor verificatie van levering die zijn ingezet vanaf 1 januari 2026.

Documentgeschiedenis

Verificatieprotocol biomassa die voor SDE moet voldoen aan de RED-II eisen. Januari 2022. Versie 1.0

Verificatieprotocol biomassa die voor SDE moet voldoen aan de RED-II eisen. Januari 2022. Versie 2.0

Verificatieprotocol duurzaamheid biomassa - aantonen REDII duurzaamheid voor SDE en ETS. January 2023, Versie 3.0

Verificatieprotocol duurzaamheid biomassa - aantonen REDII duurzaamheid voor SDE en ETS. January 2024, Versie 4.0

2 RED- duurzaamheidseisen

De *Europese Richtlijn Hernieuwbare Energie* (Renewable Energy Directive, RED) specificeert duurzaamheidseisen voor biomassa.

De actueel geldende eisen zijn vastgelegd in de tweede versie van de Richtlijn (REDII, Richtlijn (EU 2018/2001), en op onderdelen aangevuld in de derde versie van de Richtlijn (REDIII, herziene Richtlijn (EU 2018/2001). De artikelen waarin de duurzaamheidseisen zijn vastgelegd zijn in deze beide versies van de Richtlijn dezelfde.

In dit hoofdstuk worden deze duurzaamheidseisen in hoofdlijn besproken. Omdat de duurzaamheidseisen in REDII en REDIII op hoofdlijn dezelfde zijn, wordt in dit document kortweg verwezen naar de eisen uit de RED (dus zonder nummering).

N.B. Waar in dit Verificatieprotocol wordt gesproken over ‘de RED’, wordt bedoeld de actuele geldende versie van de RED, inclusief de daarbij horende Uitvoeringsverordeningen.

Definities in RED

‘**Biomassa**’ is in RED gedefinieerd als de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong.

De Nederlandse overheid gebruikt sinds 2020 veelal de term ‘**biograndstoffen**’ in plaats van biomassa. In dit Verificatieprotocol wordt de term biomassa aangehouden, omdat dit in lijn is met de terminologie zoals die in de RED wordt gebruikt.

‘**Biomassabrandstoffen**’ zijn in RED gedefinieerd als gasvormige of vaste brandstoffen die uit biomassa worden geproduceerd.

‘**Biobrandstoffen**’, zijn uit biomassa geproduceerde vloeibare en gasvormige brandstof voor vervoer.

‘**Vloeibare biomassa**’ is uit biomassa geproduceerde vloeibare brandstof voor andere energiedoeleinden dan vervoer, waaronder elektriciteit, verwarming en koeling.

Duurzaamheidseisen

De duurzaamheidseisen in RED verschillen per type biomassa. De RED onderscheidt vier typen biomassa:

1. agrarische biomassa, dat wil zeggen biomassa afkomstig van landbouw;
2. bosbiomassa, dat wil zeggen biomassa afkomstig uit bosbouw (inclusief reststromen);
3. agrarische reststromen, organische reststromen afkomstig van landbouw;
4. (organisch) afval & residuen niet afkomstig uit landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw.

Voor alle typen biomassa geldt dat het gebruik ervan tenminste moet leiden tot een vastgesteld minimum percentage broeikasgasemissiereductie in vergelijking met een fossiele referentie. Deze broeikasgasemissiereductie-eis is gespecificeerd in Artikel 29.10 van RED. Installaties die vóór 1 januari 2021 operationeel zijn geworden, zijn onder bepaalde voorwaarden uitgezonderd van de BKGR-eis (Zie Artikel 29.10, lid g en h). Details over de wijze waarop de broeikasgasemissiereductie door de onderneming moet worden berekend staan in Artikel 31 en in Annex VI. Daarnaast geldt voor alle typen biomassa dat de handelsketen moet voldoen aan de eisen aan de handelsketen in Artikel 30 van RED, waaronder de **massabalanseisen**.

De aanvullende duurzaamheidseisen voor **agrarische biomassa** zijn gespecificeerd in Artikel 29.3 – 29.5 van RED. Samengevat houden deze eisen in dat agrarische biomassa niet afkomstig mag zijn van land met een hoge biodiversiteitswaarde, met hoge koolstofvoorraden, of dat veengebied is. Deze eisen gelden ook voor **agrarische reststromen**. Voor agrarische reststromen geldt daarnaast de aanvullende duurzaamheidseisen zoals gespecificeerd in Artikel 29.2 van RED, die betrekking heeft op het behoud van bodemkwaliteit en bodemkoolstof.

De aanvullende duurzaamheidseisen voor **bosbiomassa** zijn gespecificeerd in Artikel 29.6 en 29.7 van RED. Deze hebben betrekking op het duurzaam beheer van bossen en het minimaliseren van de risico's op niet-duurzame productie.

Afval & residuen die niet afkomstig zijn uit landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw moeten voldoen aan de broeikasgasemissiereductie-eis.

Voor 'agrarische reststromen' en voor 'afval & residuen die niet afkomstig zijn uit landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw' geldt daarnaast de eis dat aantoonbaar moet zijn dat de biomassa niet opzettelijk is gewijzigd of besmet zodat de levering kan worden geclassificeerd als een afvalstof, reststroom of residu. Deze '**non-modificatie**' eis is vastgelegd in de massabalans eisen in Artikel 30.3.

In tabel 2.1 zijn de RED-duurzaamheidseisen per categorie biomassa samengevat.

Tabel 2.1 RED-duurzaamheidseisen per categorie biomassa.

	Land- gebruik (Art. 29.3-29.5)	Bosbeheer (Art. 29.6-29.7)	Bodem- kwaliteit (Art. 29.2)	Broeikasgas- reductie (Art. 29.10)	Massabalans eisen (Art. 30.1 en 30.2)	Non- modificatie eis (Art. 30.3)
1. Agrarische biomassa	✓			✓	✓	
2. Bosbio-massa		✓		✓	✓	
3. Agrarische residuen	✓		✓	✓	✓	✓
4. Afval en residuen*				✓	✓	✓

* (organisch) afval & residuen die niet afkomstig zijn uit landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw.

Biomassa conform Bijlage IX van RED

Bijlage IX van de RED bevat een lijst van afvalstoffen en residuen voor de productie van biobrandstoffen en biogas. Deze afvalstoffen en residuen leiden bij omzetting tot biobrandstoffen en biogas tot een relatief hoge CO₂-emissiereductie ten opzichte van fossiele grondstoffen. Bovendien leggen ze geen druk op landbouwgrond voor de productie. In deel A van bijlage IX staan stromen zoals notendoppen, zuiveringsslib en algen, die met een geavanceerde productietechnologie omgezet kunnen worden tot biobrandstof en biogas. In deel B van bijlage IX van de EU Richtlijn staan grondstoffen die marktrijp zijn, zoals gebruikt frituurvet.

Het gebruik van grondstoffen in deel A van bijlage IX wordt door de RED gestimuleerd middels een Europees verplicht doel voor de minimale inzet hiervan. Het gebruik van de grondstoffen in deel B wordt gelimiteerd voor het behalen van de verplichtingen voor hernieuwbare energie in vervoer.

Aantonen van duurzaamheid van biomassa

Ondernemingen in de toeleveringsketen kunnen vrijwillige certificatieschema's gebruiken om aan te tonen dat de door hen gebruikte biomassa voldoet aan de relevante RED-duurzaamheidseisen. Dat kan echter alleen als dat schema hiervoor is erkend door de Europese Commissie. Goedkeuring kan plaatsvinden nadat een beheerder van een certificatieschema een verzoek hiertoe heeft ingediend bij de Europese Commissie en de Commissie het schema heeft getoetst aan de eisen van RED. Naast de bovengenoemde duurzaamheidseisen toetst de Commissie ook het schemabeheer, de auditing procedures van het schema en de eisen die het schema aan zijn auditors stelt.

De goedkeuring heeft een geldigheid van vijf jaar, en kan betrekking hebben op alle of een deel van de duurzaamheidseisen in RED. Zo kan een schema zijn erkend voor de duurzaamheidseisen voor agrarische biomassa én bosbouw biomassa, of voor één van beide categorieën. Een overzicht van de EC-erkende certificatieschema's is te vinden op [Voluntary schemes | Energy \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/energy/voluntary-schemes/).

Toepassing van RED-duurzaamheidseisen

Een onderneming die moet aantonen dat de gebruikte biomassa voldoet aan de relevante RED-duurzaamheidseisen moet ervoor zorgen dat iedere inkomende levering biomassa vergezeld gaat van een claim behorend bij een door de Europese Commissie erkende certificatieschema. Deze claim moet zijn gedocumenteerd in de vorm van een transactiecertificaat, Proof of Sustainability (PoS) of sustainability declaration (SD). Bovendien moet de onderneming ook zijn gecertificeerd tegen een EC erkend certificatieschema.

Binnen enkele subsidieregelingen mag voor specifieke installaties worden gewerkt met 'alternatief bewijs', dat wil zeggen dat de duurzaamheid van de individuele leveringen gebruikte biomassa door de onderneming achteraf door verificatie mag worden aangetoond, in plaats van gebruik te maken van erkende certificatieschema's. In dat geval hoeft de onderneming niet zelf te zijn gecertificeerd tegen een EC erkend certificatieschema. Paragraaf 3.3 gaat over het werken met 'alternatief bewijs'.

3 Aantonen van duurzaamheid van biomassa

Een onderneming die duurzaamheid van biomassa moet aantonen, moet voor iedere levering biomassa aantonen dat deze voldoet aan de van toepassing zijnde RED-duurzaamheidseisen.

Dit doet hij door per kalenderjaar een conformiteitsjaarverklaring (CJV) op te laten stellen. De onderneming kan de CJV nodig hebben voor één regeling waaronder het financiële ondersteuning ontvangt, voor EU-ETS, of voor een combinatie van regeling(en) en EU-ETS.

Onderdeel van de CJV is een door de onderneming opgestelde lijst van leveringen waarin staat welke soorten en hoeveelheden biomassa gedurende het jaar zijn gebruikt en op welke wijze is voldaan aan de duurzaamheidseisen die op die leveringen van toepassing zijn. De CJV wordt vervolgens opgesteld door een door de minister voor Klimaat en Groene Groei erkende conformiteitsbeoordelingsinstantie (CBI), die daartoe een verificatie uitvoert.

Dit hoofdstuk gaat over de duurzaamheidsinformatie die een onderneming beschikbaar moet hebben voor iedere levering biomassa, en voor de verificatie ten behoeve van de CJV.

3.1 Definitie van een levering biomassa

Voor de duurzaamheidseisen is een levering biomassa gedefinieerd als een hoeveelheid biomassa die is ingezet in de installatie van de onderneming en waarvan de fysieke en duurzaamheidseigenschappen voor de gehele levering gelijk zijn.

Een levering voor de duurzaamheidseisen is niet per definitie hetzelfde als een fysieke levering, zoals bijvoorbeeld de lading van een vrachtwagen of een boot. Een fysieke levering kan bestaan uit meerdere (gemengde) partijen biomassa van verschillende herkomst en met verschillende duurzaamheidskenmerken. Een fysieke levering bestaat in dat geval voor de duurzaamheidseisen uit meerdere leveringen, elk met verschillende duurzaamheidskenmerken.

Het omgekeerde kan ook, namelijk dat verschillende fysieke leveringen exact dezelfde duurzaamheidskenmerken hebben, bijvoorbeeld wanneer ze afkomstig zijn uit dezelfde bron. In dat geval kunnen deze fysieke leveringen voor de duurzaamheidseisen samen als één levering worden beschouwd.

3.2 Aantonen van duurzaamheid van een levering biomassa

Om de duurzaamheid van een levering biomassa aan te tonen moet aan beide volgende voorwaarden zijn voldaan:

1. Claim op de biomassa van een EC-erkend certificatieschema.
De inkomende levering gaat vergezeld van een claim behorend bij een door de Europese Commissie erkend certificatieschema. Deze claim is gedocumenteerd in de vorm van een transactiecertificaat, Proof of Sustainability (PoS) of sustainability declaration (SD).
Sommige certificatieschema's hanteren specifieke claims voor biomassa die voldoet aan RED-eisen, en andere claims voor biomassa die voldoet aan andere eisen (bijvoorbeeld nationale eisen, zoals in ISCC-DE). Voor het aantonen van duurzaamheid conform RED mogen alleen de door EC-erkende claims worden gebruikt.
Een overzicht hiervan is te vinden op: [Voluntary schemes | Energy \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/euro-observatory/en/voluntary-schemes).
2. De onderneming is zelf ook gecertificeerd tegen een EC erkend certificatieschema.
De onderneming moet zijn gecertificeerd tegen hetzelfde EC erkende certificatieschema als waartegen de biomassalevering is gecertificeerd, dan wel tegen een ander door de EC erkend certificatieschema. Alleen dan wordt voldaan aan de massabalans eisen zoals vastgelegd in Artikel 30 van de RED.

De onderneming mag leveringen ontvangen met claims van meerdere EC erkende certificatieschema's, zonder dat de onderneming zelf tegen al deze schema's is gecertificeerd. Dit mag omdat de Europese Commissie erkende schema's verplicht om biomassa die is gecertificeerd onder een ander EC erkend schema als 'gelijkwaardig' te

beschouwen en te accepteren. Van belang hierbij is wel dat het gaat om biomassa met 'RED compliant' claims (sommige schema's hanteren naast 'RED compliant' claims ook andere claims, bijvoorbeeld om aan te tonen dat biomassa aan specifieke nationale duurzaamheidseisen voldoet. Deze mogen dus niet worden gebruikt).

N.B Het meeleveren van informatie over broeikasgasemissiereductie conform de eisen van de RED is onderdeel van het EC-erkende certificatieschema dat voor de levering is gebruikt (zie punt 1). Op basis hiervan berekent de onderneming de broeikasgasemissiereductie conform Artikel 31 van REDII. Dit is onderdeel van de eisen die het certificatieschema aan de onderneming stelt (zie punt 2).

Tijdens de verificatie ten behoeve van de CJV checkt de verificateur of voor alle leveringen de correcte duurzaamheidsinformatie beschikbaar is en voldaan is aan de vereisten uit artikel 29.10 van de RED.

3.3 Uitzondering voor het toestaan van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs

Enkele regelingen staan toe dat voor specifieke soorten installaties, waarin bepaalde soorten biomassa worden gebruikt, wordt gewerkt met 'alternatief bewijs', dat wil zeggen dat de duurzaamheid van de individuele leveringen gebruikte biomassa door de onderneming achteraf door verificatie mag worden aangetoond, in plaats van gebruik te maken van EC-erkende certificatieschema's zoals in paragraaf 3.2 beschreven.

Dit verificatieprotocol bevat modules met regeling-specifieke eisen waarin is gedetailleerd of en voor welke installaties alternatief bewijs is toegestaan, en welke voorwaarden hierbij gelden.

3.4 Administratie ten behoeve van de verificaties

De onderneming is verantwoordelijk voor de naleving van de eisen van dit verificatieprotocol en voor de volledigheid en juistheid van de informatie die van belang is voor de verificatie ten behoeve van de CJV, en indien van toepassing, de verificatie van leveringen met alternatief bewijs. De onderneming heeft vastgelegde procedures die dit borgen.

Onderdeel hiervan is het voeren van een administratie waaruit blijkt dat minimaal het volgende omvat:

- Aanwezigheid van (schriftelijk) vastgelegde procedure(s) voor het borgen van de naleving van de eisen van dit verificatieprotocol en voor de volledigheid en juistheid van de informatie die van belang is voor de verificaties;
- Een overzicht van de leveringen biomassa en de wijze waarop voor iedere levering is voldaan aan de van toepassing zijnde duurzaamheidseisen (certificering of verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs – indien toegestaan);
- Berekeningen die inzichtelijk aantonen dat de totale productie van de installatie (energie, brandstoffen en/of grondstoffen) op de juiste wijze is toegerekend aan de leveringen biomassa;
- Certificering van de onderneming tegen een EC erkend certificatieschema (met uitzondering van de installaties die uitsluitend gebruik maken van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs);
- Berekeningen die inzichtelijk aantonen dat de biomassaleveringen voldoen aan de van toepassing zijnde broeikasgasemissiereductie eis.

Ten behoeve van het opstellen van de CJV moet de onderneming over het betreffende kalenderjaar de administratie van de inkomende leveringen biomassa, de in de installatie gebruikte biomassa en de geproduceerde energie, brandstoffen en/of grondstoffen opstellen. Op www.rvo.nl/duurzaamheidseisen-SDE-RED is een excel-format voor de lijst van leveringen voor de CJV beschikbaar. Dit dient als richtlijn voor de wijze waarop de administratie ingericht moet zijn en daarmee ook welke informatie uit de administratie te halen moet zijn.

De CJV wordt opgesteld door een door de minister voor Klimaat en Groene Groei erkende CBI, conform de eisen en procedures zoals beschreven in hoofdstuk 4.

4 Eisen aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV

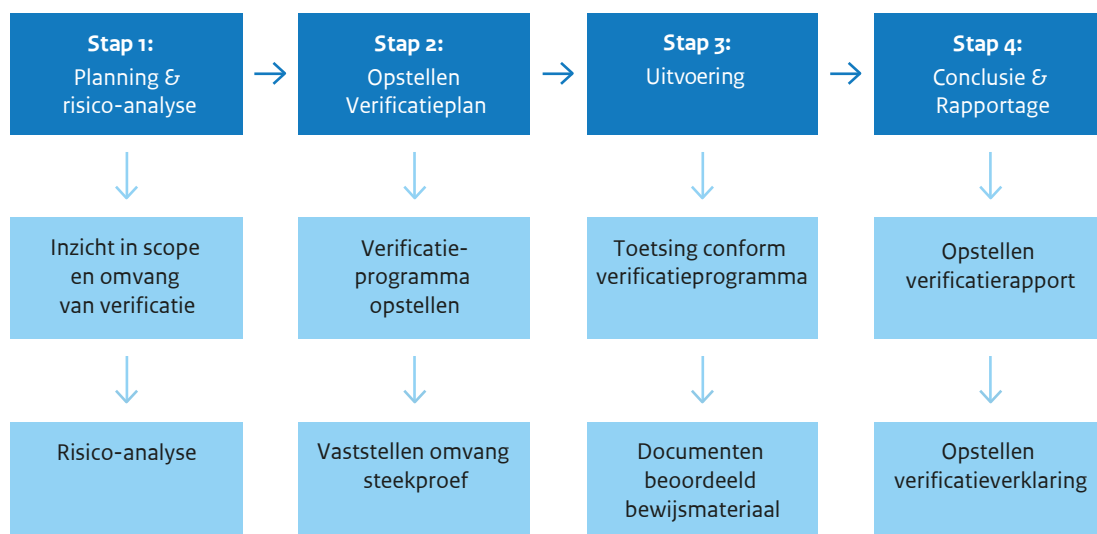
Dit hoofdstuk detailleert de eisen aan verificatieprocedures ten behoeve van de CJV. Deze procedures hebben betrekking op twee soorten verificaties:

1. verificatie wanneer de onderneming gebruik heeft gemaakt van een door de Europese Commissie erkend certificatieschema. Deze verificatie is van toepassing wanneer de onderneming gecertificeerd is en gedurende het hele jaar alleen maar onder dat certificaat biomassa heeft ingezet;
2. verificatie wanneer de onderneming gebruik heeft gemaakt van inkomende leveringen met alternatief bewijs. Deze verificatie is van toepassing wanneer de onderneming niet gecertificeerd is, en met ander bewijs aantoon dat individuele leveringen aan de duurzaamheidseisen voldoen. Zoals in paragraaf 3.3 aangegeven, is deze wijze van verificatie slechts bij enkele regelingen en voor een beperkt aantal categorieën installaties toegestaan.

Verificatie ten behoeve van de CJV vindt jaarlijks plaats na afloop van het kalenderjaar waarop de verificatie betrekking heeft.

Beide typen verificaties moeten worden uitgevoerd volgens gestandaardiseerde verificatieprocedures. Dit is belangrijk voor een goede kwaliteit en consistente verificatie van eisen. In figuur 4.1 zijn de verschillende stappen in de verificatieprocedure weergegeven.

Figuur 4.1 Stappen in de verificatieprocedures.

De uitvoering van de verificatie (stap 3) vindt in principe op locatie plaats, waarbij een minimale tijdsbesteding gehanteerd wordt zoals in paragraaf 4.1 gespecificeerd. Indien de benodigde administratie en documentatie ook op afstand beschikbaar is voor de verificateur, kan de verificatie (stap 3) eventueel ook gedeeltelijk op afstand worden uitgevoerd. In alle gevallen dient de verificateur bekend te zijn met de locatie van de onderneming en deze minimaal éénmalig bezocht te hebben gedurende de betreffende verificatie of, als alternatief, minimaal éénmalig bezocht te hebben in de voorgaande 12 maanden in het kader van een RED goedgekeurd certificatieschema. De overige stappen in de verificatieprocedure (stap 1,2 en 4) kunnen op afstand of op locatie plaatsvinden.

Paragrafen 4.1- 4.4 gaan in detail in op de eisen die gelden voor de verschillende stappen van de verificatieprocedures. Voor een belangrijk deel zijn de procedures en de daarmee samenhangende eisen vergelijkbaar voor beide typen verificaties. Daar waar verschillen bestaan wordt dit verduidelijkt.

4.1 Stap 1: Planning en risicoanalyse

De eerste stap in het verificatieproces is het bepalen van het type verificatie en de scope van de verificatie (4.1.1) en het beoordelen van mogelijke risico's (4.1.2).

4.1.1 Inzicht in de scope en omvang verificatie

De CBI pleegt overleg met de onderneming om inzicht te verwerven in:

- Gewenste type verificatie (regelingen waarvoor de CJV benodigd is; CJV op basis van EC-erkend certificaat of CJV op basis van alternatief bewijs);
- Activiteiten van de onderneming;
- Tijdsperiode waarop de verificatie betrekking heeft;
- Type en volumes van geleverde biomassastromen;
- Aantal inkomende leveringen;
- Door de Europese Commissie erkende certificatieschema's waartegen de onderneming is gecertificeerd;
- Massabalans over de periode waarop de verificatie betrekking heeft;
- Opgestelde lijst met leveringen ten behoeve van de CJV;
- Overige bijzonderheden (calamiteiten, schorsingen, ontbrekende rapportages, personeelwisselingen, etc.).

Let op: in hoofdstuk 3 staan bij de definitie van 'Levering' de voorwaarden beschreven waaronder meerdere ladingen van vrachtwagens of schepen als één (administratieve) levering beschouwd mogen worden. Dit is van belang omdat voor de aanvoer van biomassa bij een onderneming doorgaans een groot aantal transporten plaatsvindt (fysieke leveringen), maar de omvang van de uit te voeren controle wordt bepaald door het aantal *administratieve* leveringen.

Hierna wordt de scope en omvang van de verificatie vastgesteld. Alleen op basis van de vastgestelde scope kan een competente verificateur worden aangewezen (zie ook hoofdstuk 5). Dit overleg vindt dus logischerwijs plaats voordat een contract voor de verificatie wordt gesloten.

Bij het opstellen van het contractvoorstel voor de onderneming en de uiteindelijke uitvoering moet de CBI de volgende uitgangspunten hanteren:

- Minimale tijdsbesteding van de verificatie op de locatie van de onderneming is één dag;
- Deze tijdsbesteding dient te worden uitgebreid indien vooraf al duidelijk is dat de omvang van te controleren leveringen en/of de complexiteit van de administratie hiertoe aanleiding geeft;
- Deze tijdsbesteding dient ook te worden uitgebreid indien tijdens de verificatie blijkt dat de omvang van te controleren leveringen en/of de complexiteit van de administratie hiertoe aanleiding geeft.
- Deze tijdsbesteding kan worden beperkt naar een minimale tijdsbesteding van een 0,5 dag indien;
 - a. Bij de risicoanalyse geen risico-aspect met indicator 'hoog' is vastgesteld en het aantal leveringen ≤ 50 is, of;
 - b. Bij de risicoanalyse wel een risico-aspect met indicator 'hoog' is vastgesteld en het aantal leveringen ≤ 8 is, of;
 - c. Het locatiebezoek met rondgang van de installatie wordt gecombineerd met de audit t.b.v. een RED goedgekeurd certificatieschema;

Indien de tijdsbesteding afwijkend is, dient deze onderbouwd te worden in offerte en rapportage.

4.1.2 Risicoanalyse

Voorafgaand aan elke verificatie moet een risicobeoordeling worden uitgevoerd door de CBI. Het doel van deze risicobeoordeling is het bepalen van het risicoprofiel en mogelijke specifieke aandachtspunten ten behoeve van het verificatieplan en de uitvoering van de verificatie.

De te beschouwen risico aspecten en de indicatoren voor hoge risico's zijn opgenomen in tabel 4.1.

De risicobeoordeling kan worden uitgevoerd op basis van een inspectie van de administratie op locatie. De CBI documenteert de resultaten van de risicobeoordeling en de informatie (inclusief bronnen) waarop die beoordeling is gebaseerd.

Tabel 4.1 Risico-aspecten en indicatoren voor hoog risico bij de verificatie.

Risico-aspect ter beoordeling	Indicator voor hoog risico
Rapportages van voorgaande verificaties	Openstaande afwijkingen of beperkingen van de afgegeven verklaring
Rapportages van de auditor van door Europese Commissie erkende certificatieschema's	Openstaande kritische tekortkomingen (gekwantificeerd als 'Major' of 'Critical' door betreffend certificatieschema)
Administratieve organisatie voor beheer en registratie van inkomende leveringen	De onderneming kan niet duidelijk kenbaar maken op welke wijze de administratieve organisatie wordt uitgevoerd en/of is niet eenduidig ingericht
Interne proces voor opstellen van lijst met inkomende leveringen ten behoeve van de CJV	De onderneming kan niet duidelijk kenbaar maken op welke wijze de lijst met leveringen ten behoeve van de CJV is opgesteld en/of wijze is niet correct
Kwaliteitsborging van metingen en toegepaste data in administratie en opgestelde lijst met inkomende leveringen ten behoeve van de CJV	De onderneming kan niet duidelijk kenbaar maken op welke wijze de kwaliteitsborging van relevante metingen en toegepaste data is geborgd
Interne beheersmaatregelen op administratieve organisatie inclusief het opstellen van de lijst met inkomende leveringen ten behoeve van de CJV	De onderneming heeft geen of onvoldoende interne beheersmaatregelen ingericht. Bijvoorbeeld is geen of onvoldoende sprake van interne controles middels een vier-ogen principe, interne audits etc.

4.2 Stap 2: Ontwikkeling verificatieplan

De tweede stap in het verificatieproces is het ontwikkelen van het verificatieplan. De verificateur ontwikkelt het verificatieplan op basis van de verzamelde informatie en de opgestelde risicoanalyse in Stap 1.

Het verificatieplan bevat tenminste:

- doelstellingen en scope van de verificatie;
- naam, functie en verantwoordelijkheden van de leden van het verificatieteam;
- te bezoeken locatie(s);
- een verificatieprogramma waarin de aard en scope van de verificatieactiviteiten worden beschreven, alsook het tijdstip en de manier waarop deze activiteiten moeten worden uitgevoerd (bijvoorbeeld te beoordelen documenten en te interviewen personeelsleden).

Het verificatieplan wordt voorafgaand aan de uitvoeringsfase aan de onderneming toegezonden.

Het verificatieprogramma wordt in sterke mate bepaald door het type verificatie dat wordt uitgevoerd. In de volgende paragrafen worden de minimeisen voor de verificatieprogramma's voor de twee soorten verificaties uiteengezet:

1. verificatie ten behoeve van de CJV wanneer de onderneming gebruik heeft gemaakt van een door de Europese Commissie erkend certificatieschema (4.2.1);
2. verificatie ten behoeve van de CJV wanneer de onderneming gebruik heeft gemaakt van inkomende leveringen met alternatief bewijs. (4.2.2).

4.2.1 Verificatieprogramma voor verificatie ten behoeve van de CJV wanneer de onderneming gebruik maakt van een EC-erkend certificaat

Deze verificatie is van toepassing wanneer de onderneming gecertificeerd is tegen een EC-erkend certificatieschema.

Het verificatieprogramma voor de verificatie ten behoeve van de CJV middels EC-erkend certificaat dient tenminste te voorzien in een controle van de volgende aspecten;

- a. Aanwezigheid van een **geldig certificaat** voor de organisatie, controlepunten:
 - Certificatiesysteem is door de EC erkend voor betreffende toepassing onder RED
 - Juridische naam en adres komen overeen;
 - Scope van certificaat is toereikend voor toepassing waarvoor verificatie wordt uitgevoerd;
 - Geldigheid certificaat gedurende de gehele periode waarop verificatie van toepassing is.
- b. Aanwezigheid van **massabalans** waarop zichtbaar voor betreffende periode:
 - Totaal gemeten ingekomen volume (tonnage);
 - Totale productie van de installatie (energie, brandstoffen en/of grondstoffen);
 - Eventueel aandeel van productie energie, brandstoffen en/of grondstoffen onder certificaat en de verwerking hiervan in de massabalans van de energieproducent (afboeking/toekenning aan de levering).

Tijdens verificatie dient tevens vastgesteld te worden of het tonnage ingenomen biomassa voldoende toereikend is voor de hoeveelheid geproduceerde energie, brandstoffen en/of grondstoffen.

- c. Aanwezigheid van **overzichtslijst** met alle inkomende leveringen en hierbij inzichtelijk:
 - Dat deze zijn aangeleverd onder het betreffende certificaat van de toeleverancier;
 - Dat deze zijn ingenomen onder het betreffende certificaat van de onderneming zelf;
 - Dat het totaal van leveringen sluitend is met de totalen als onder (b) genoemd.

Indien de onderneming zelf reststromen inzamelt en als eerste partij in de keten gecertificeerd is, dan dient de overzichtslijst hierop gericht te zijn.

- d. Aanwezigheid van de volgende bewijzen van alle individuele inkomende leveringen:
 - Bewijs van levering onder het hiervoor genoemde EC-erkende certificatiesysteem inclusief duurzaamheidskenmerken, bijvoorbeeld in de vorm van een PoS of transactiecertificaat. Daarnaast mag een bewijs van levering volgens een ander EC-erkend certificatieschema worden gebruikt, mits dit schema voor leveringen is erkend door het schema waartegen de onderneming is gecertificeerd en daarbij gebruik wordt gemaakt van de 'RED compliant' claim van het schema (zie ook paragraaf 3.2).;
 - Bewijs van fysieke levering, bijvoorbeeld in de vorm van een begeleidingsbrief;
 - Bewijs van fysieke levering, bijvoorbeeld in de vorm van een begeleidingsbrief. Dit in relatie tot de leveringen op de massabalans bij onderdeel b.
 - Controle per biomassalevering of het % CO₂-emissiereductie conform Artikel 29.10 uit de REDII is behaald. (berekend volgens de Europese voorgeschreven systematiek, zoals die ook in het betreffende EC erkende certificatieschema gehanteerd wordt.)

Indien de onderneming zelf reststromen inzamelt en als eerste partij in de keten gecertificeerd is, dan dienen de individuele bewijzen hierop gericht te zijn.

De controle van de aspecten genoemd onder a), b) en c) betreft altijd een 100% controle door de CBI.

De omvang van de controle van de aspecten genoemd onder d) zijn afhankelijk van de uitkomsten van de risicoanalyse zoals uitgevoerd in stap 1, hierbij dient te worden aangehouden:

- Bij één of meerdere vastgestelde hoog-risicoindicatoren: 100% controle voor alle aspecten;
- Bij geen vastgestelde hoog-risicoindicatoren: een steekproef zoals beschreven in paragraaf 4.2.3. Voorwaarde hiervoor is dat de datapopulatie homogeen is. Indien de populatie niet homogeen is, dan dient deze opgesplitst te worden zodat de deelpopulatie homogeen wordt. Als alternatief kan een 100% controle worden uitgevoerd.

4.2.2 Verificatieprogramma voor verificatie ten behoeve van de CJV wanneer de onderneming gebruik maakt van alternatief bewijs

Deze verificatie is van toepassing indien ander bewijs dan certificering aantoont dat aan de duurzaamheidseisen is voldaan. Deze mogelijkheid geldt voor specifieke soorten installaties binnen enkele regelingen (zie de regeling-specifieke modules voor details). Dit verificatieprogramma omvat controle van alle individuele inkomende leveringen die in het hele jaar zijn ingezet.

Het verificatieprogramma voor de verificatie ten behoeve van de CJV inclusief de individuele leveringen op basis van alternatief bewijs, dient tenminste te voorzien in een controle van de volgende aspecten;

- a. Aanwezigheid van een massabalans waarop zichtbaar is voor de betreffende periode:
 - Totaal gemeten ingekomen volume (tonnage);
 - Totale productie (energie, brandstoffen en/of grondstoffen)

Tijdens de verificatie dient tevens vastgesteld te worden of het tonnage ingenomen biomassa voldoende toereikend is voor de geproduceerde hoeveelheid energie, brandstoffen en/of grondstoffen).

- b. Aanwezigheid van een overzichtslijst met alle inkomende leveringen waaruit inzichtelijk is:
 - Dat deze zijn ingenomen en onderdeel zijn van de verificatie van leveringen met alternatief bewijs;
 - Dat het totaal van leveringen sluitend is met de totalen als onder (a) genoemd.
- c. Aanwezigheid van de volgende bewijzen van alle individuele inkomende leveringen:
 - Bewijs van fysieke levering, bijvoorbeeld in de vorm van een begeleidingsbrief en meetgegevens van inkomende stromen;
 - Bewijs van aankoop levering, bijvoorbeeld in de vorm van een contract of inkoopfactuur;
 - Eventueel bewijs voor overige informatie indien voorgenoemde hierin niet voorzien.

Op basis van de voornoemde bewijzen moet per inkomende levering worden vastgesteld:

- Type biomassa (reststroom) conform RED;
- Herkomst van de biomassa (locatie of land/regio van vrijkomen/ontstaan reststroom);
- Controle van de aansluiting met onderdeel a;
- Dat voldaan wordt aan non-modificatie eis; er is informatie beschikbaar waaruit duidelijk is dat betreffende levering niet opzettelijk is gewijzigd of besmet zodat de levering of een deel ervan, daardoor als een afvalstof of residu kan worden geclassificeerd (non-modificatie eis RED, artikel 30.3) en/of te kunnen classificeren als één van de biomassastromen die zijn toegestaan voor verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs;
- Datum van de levering;
- Volume van de levering (tonnage);
- Energie-inhoud van de levering (of beoogde biogasopbrengst);
- Transportafstand vanaf het vrijkomen/ontstaan van de reststroom, ten behoeve van de broeikasgasberekening;
- Wordt gebruik gemaakt van broeikasgas default waarde:
 - Zo ja, is de juiste waarde uit de RED toegepast?
 - Zo ja, voldoet deze aan de criteria voor toepassing onder RED?
 - Zo ja, voldoet deze aan de minimale broeikasgasemissiereductie-eisen volgens RED?
- Wordt geen gebruik gemaakt van broeikasgas default waarde:
- Is de actuele broeikasgas berekening van feitelijke waarden beschikbaar?
- Zo ja, dan moet een volledige verificatie van de actuele berekening worden uitgevoerd, inclusief;
 - o Toetsing van de berekeningsmethode aan de vereisten van RED;
 - o Verificatie van het correct toepassen van de broeikasgas kentallen;
 - o Verificatie van het correct toepassen van de actuele verbruiksdata en variabelen;
 - o Verificatie van het correct toepassen van de fossiele referentie volgens RED;
 - o Controle per biomassalevering of het % CO₂-emissiereductie conform 29.10 uit de RED is behaald, berekend volgens de Europese systematiek.

De controle van aspecten genoemd onder a), b), en d) betreft een 100% controle door CBI.

De omvang van de controle van de aspecten genoemd onder c) is afhankelijk van de uitkomsten van de risicoanalyse zoals uitgevoerd in stap 1, waarbij dient te worden aangehouden:

- Bij één of meerdere vastgestelde hoog-risicoindicatoren: 100% controle voor alle aspecten;
- Bij geen vastgestelde hoog-risicoindicatoren: een steekproef zoals beschreven in par. 4.2.3. Voorwaarde hiervoor is dat de datapopulatie homogeen is. Indien de populatie niet homogeen is, dan dient deze opgesplitst te worden zodat de deelpopulatie homogeen wordt. Als alternatief kan een 100% controle worden uitgevoerd.

N.B. Wanneer de onderneming voor een deel van de biomassaleveringen gebruik maakt van alternatief bewijs en een deel van de biomassaleveringen onder een EC-erkend certificaat plaatsvindt, dan moet het verificatieprogramma uit een combinatie bestaan van alle aspecten zoals in 4.2.1 en 4.2.2 gedefinieerd. Dit geldt in ieder geval voor allesvergers waarbij duurzaamheid van leveringen mest met alternatief bewijs wordt aangetoond en duurzaamheid van andere biomassaleveringen middels een EC-erkend certificaat.

4.2.3 Mate van zekerheid en steekproefomvang

De CBI moet bij de uitvoering van een verificatie die tot een verificatieverklaring leidt ten minste een 'redelijke mate van zekerheid' vaststellen. Een 'redelijke mate van zekerheid' vereist bewijsvergaring tot een niveau waarbij de CBI een positieve verklaring kan afgeven met betrekking tot het voldoen aan de gestelde eisen.

De door de CBI toe te passen **materialiteitsgrens** is vastgesteld op 2%. De materialiteitsgrens is gedefinieerd als 'de kwantitatieve drempel of grenswaarde waarboven onjuistheden, afzonderlijk of in combinatie met andere onjuistheden, door de verificateur als materieel worden beschouwd'.

Een **materiële afwijking** is gedefinieerd als een onjuistheid die, afzonderlijk of in combinatie met andere onjuistheden, de gestelde materialiteitsgrens overschrijdt.

Acceptatie van materiële afwijkingen bij een 100% controle

Op basis van voornoemde materialiteitsgrens kunnen bij een 100% controle materiële afwijkingen worden geaccepteerd tot maximaal 2% op de totale hoeveelheid (tonnage) gebruikte biomassa in de periode waarop de verificatie betrekking heeft.

Dit betekent dat tot een tonnage van 2% van het totale tonnage biomassa, het eventueel ontbreken of onvolledig zijn van bewijzen van EC erkende duurzaamheidscertificatie of verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs is toegestaan.

Voorbeeld 1 bij 100% controle

- Totaal tonnage van inkomende biomassa is **100.000 ton**;
- Bij de 100% controle wordt vastgesteld dat twee leveringen van elk 1.500 ton biomassa niet voldoen aan de gestelde eisen, namelijk het ontbreken van bewijzen van EC-erkende duurzaamheidscertificatie;
- Het totaal tonnage biomassa dat niet voldoet is hiermee **3.000 ton**, oftewel **3%** van het totale tonnage;
- De conclusie is dat **niet** is voldaan aan de gestelde eisen.

Voorbeeld 2 bij 100% controle

- Totaal tonnage van inkomende biomassa is **100.000 ton**;
- Bij de 100% controle wordt vastgesteld dat twee leveringen van 750 ton niet voldoen aan de gestelde eisen, namelijk het ontbreken van bewijzen van EC-erkende duurzaamheidscertificatie;
- Het totaal tonnage dat niet voldoet is hiermee **1.500 ton**, oftewel **1,5%** van het totale tonnage;
- Conclusie is dat wel is voldaan aan de gestelde eisen.

Acceptatie van materiële afwijkingen bij controle door middel van een steekproef

Indien een verificatie voldoet aan de gestelde voorwaarden voor het uitvoeren van een steekproef controle in plaats van een 100% controle, dan dient hiervoor een steekproefomvang te worden toegepast zoals gespecificeerd in Tabel 4.3. Deze steekproefomvang is gebaseerd op 'General Inspection Level II (normal inspection)' en tabel 1 en 2A van de ISO 2859-1, blz. 19/20.

Tabel 4.3 Steekproefomvang gebaseerd op ISO 2859-1

Omvang populatie (aantal administratieve leveringen)	Omvang steekproef
2 – 8	2
9 – 15	3
16 – 25	5
26 – 50	8
51 – 90	13
91 – 150	20
151 – 280	32
281 – 500	50

Op basis van voornoemde materialiteitsgrens kunnen bij een steekproefcontrole ook materiële afwijkingen worden geaccepteerd tot maximaal 2%, dit is echter beperkt tot 2% van het totale tonnage biomassa van de omvang van de steekproef.

Dit betekent dat tot een tonnage van 2% van het totale tonnage biomassa in de steekproefomvang, het eventueel ontbreken of onvolledig zijn van bewijzen van EC-erkende duurzaamheidscertificatie of verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs is toegestaan.

Voorbeeld 1 bij steekproefcontrole

- Totaal tonnage van inkomende biomassa is 100.000 ton, verspreid over 40 (administratieve) leveringen;
- De onderneming heeft geen hoog risico indicatoren, dus een steekproef is toegestaan;
- Op basis van tabel 4.3 bedraagt de omvang van de steekproef acht leveringen. Het totale tonnage van de steekproefomvang is het totale tonnage van deze acht leveringen samen, stel bijvoorbeeld **25.000 ton**;
- Bij de steekproef wordt vastgesteld dat één levering van 1.500 ton niet voldoet aan de gestelde eisen, namelijk het ontbreken van bewijzen van EC-erkende duurzaamheidscertificatie;
- Het totaal tonnage dat niet voldoet binnen de steekproefomvang is hiermee **1.500 ton**, oftewel **6%** van het totale tonnage van de steekproefomvang;
- De conclusie is dat niet wordt voldaan aan de gestelde eisen.

Voorbeeld 2 bij steekproefcontrole

- Totaal tonnage van inkomende biomassa is 100.000 ton, verspreid over 40 leveringen;
- De onderneming heeft geen hoog risico indicatoren, dus een steekproef is toegestaan;
- Op basis van tabel 4.3 is de omvang van de steekproef acht leveringen. Het totale tonnage van de steekproefomvang is het totale tonnage van deze acht leveringen, stel bijvoorbeeld **25.000 ton**;
- Bij de steekproef wordt vastgesteld dat één levering van 500 ton niet voldoet aan de gestelde eisen, namelijk het ontbreken van bewijzen van EC-erkende duurzaamheidscertificatie;
- Het totaal tonnage dat niet voldoet binnen de steekproefomvang is hiermee **500 ton**, oftewel **2%** van het totale tonnage van de steekproefomvang;
- De conclusie is dat wel wordt voldaan aan de gestelde eisen.

Daarnaast kunnen aanvullende regeling-specifieke eisen van toepassing zijn voor de steekproefcontrole. Zie daarvoor paragraaf 4 van de regeling-specifieke modules.

4.3 Stap 3: Uitvoering

De derde stap in het verificatieproces is de uitvoering van de verificatieactiviteiten conform het opgestelde verificatieplan zoals hiervoor beschreven. Daarbij gaat het om:

- toetsing op controle-aspecten zoals benoemd in paragraaf 4.2.1 of 4.2.2 met een materialiteitsniveau zoals benoemd in paragraaf 4.2.3;
- het documenteren van beoordeeld bewijsmateriaal.

Kwaliteit en aard van het bewijs

Verificateurs moeten toereikend en geschikt nalevingsbewijs verkrijgen om hun conclusies op te baseren. “Toereikend” verwijst naar de kwantiteit van het bewijs die nodig is om tot een conclusie te komen. “Geschikt” staat voor de relevantie en betrouwbaarheid van dit bewijs.

Verificateurs moeten hun professioneel oordeel gebruiken en professionele scepticisme toepassen bij het evalueren van de kwantiteit en kwaliteit van het bewijs, en daarmee de toereikendheid en geschiktheid ervan, om de verificatieconclusies te onderbouwen. Het bewijs moet worden beoordeeld op basis van zijn aard en de bron waaraan het is ontleend.

Als referentie mag de verificateur hierbij gebruik maken van de eisen aan kwaliteit en aard van het bewijs zoals gesteld door de certificatieschema's die door de Europese Commissie zijn erkend voor de RED.

Afwijkingen

Indien bij de uitvoering wordt vastgesteld dat de onderneming niet voldoet aan één of meerdere vereisten zoals beschreven in dit protocol, dan dient voor de betreffende vereiste door de verificateur een afwijking te worden vastgesteld. Bij vaststelling van de afwijking dient deze getoetst te zijn tegen de materialiteitscriteria zoals beschreven in 4.2.3.

Vastgestelde afwijkingen worden door de verificateur besproken met de onderneming.

De onderneming krijgt de mogelijkheid om vastgestelde afwijkingen weg te nemen middels het aanleveren van aanvullend bewijs. Indien dit niet mogelijk is of onvoldoende toereikend is, bestaat de mogelijkheid van het doorvoeren van correcties en/of aanpassingen in de administratie. Hieronder is inbegrepen het beperken van de aangevraagde scope/omvang van de verificatie. Indien dit gedaan wordt zal de verificateur moeten beoordelen of als gevolg van de doorgevoerde correcties en/of aanpassingen een nieuwe (her)verificatie noodzakelijk is. Hiervoor dient stap 2 en 3 van het verificatieproces (deels) opnieuw doorlopen te worden.

Bij de planning van een dergelijke nieuwe (her)verificatie moet rekening worden gehouden met de deadline voor het indienen van de CJV.

Voor deze aanvullende werkzaamheden moet de verificateur extra tijd beschikbaar hebben.

4.4 Stap 4: Conclusie en rapportage

De laatste fase van het verificatieproces start met het bespreken van de resultaten en voorlopige conclusies van de uitgevoerde verificatie door de verificateur met de onderneming.

De CBI stelt een onafhankelijke interne reviewer aan die alle informatie en resultaten gerelateerd aan de verificatie controleert (zie ook paragraaf 5.2.5). Deze persoon mag niet betrokken zijn geweest bij het verificatieproces. Bevindingen die uit deze review voortkomen moeten worden gedocumenteerd en worden meegewogen in het

¹ Bij een uitgevoerde steekproefcontrole is het gebruikelijk om deze geheel opnieuw uit te voeren na het doorvoeren van correcties en/of aanpassingen door de onderneming. Bij een uitgevoerde 100% controle zal dit niet noodzakelijk zijn en dienen enkel correcties / aanpassingen n.a.v. vastgestelde afwijking(en) (her)beoordeeld te worden.

eindoordeel van de verificatie. Het eindoordeel wordt vastgesteld door de hiervoor binnen de CBI aangewezen verantwoordelijke persoon (bijvoorbeeld de certificatiebeslissers).

Indien volgens het eindoordeel van de CBI is aangetoond dat aan alle eisen is voldaan, geeft de CBI een verklaring af en verstrekt hij tevens een meer gedetailleerd verificatierapport aan de onderneming.

De CJV wordt door de onderneming zelf verstuurd als bijlage bij de rapportage die de van toepassing zijnde regeling vereist. Paragraaf 4 van de regeling-specifieke modules definieert welke rapportages dit moet zijn.

Indien volgens het eindoordeel van de CBI niet is aangetoond dat aan alle eisen is voldaan, geeft de CBI geen verklaring af en verstrekt hij enkel een gedetailleerd verificatierapport aan de onderneming.

De paragrafen 4.4.1- 4.4.3 specificeren de minimale inhoudsvereisten van het verificatierapport, de CJV en de verificatieverklaring voor individuele leveringen met alternatief bewijs.

4.4.1 Verificatierapport

Het verificatierapport bevat tenminste de volgende informatie:

- naam en adres van de onderneming;
- scope van de verificatie;
- verificatiedatum en rapportdatum;
- naam van de verificateur(s);
- naam van de interne reviewer;
- resultaat van de verificatie;
- volume van de geverifieerde biomassa en leveringsperiode;
- sterke en zwakte punten in de processen van de onderneming voor verzameling en vergelijking van informatie over nalevingsbewijs, en aanbevelingen voor verbetering van deze processen.

4.4.2 Conformiteitsjaarverklaring

De conformiteitsjaarverklaring (CJV) bevat tenminste de volgende informatie:

Algemeen

- Naam van de onderneming en adres van de installatie waarvoor de verificatie is uitgevoerd;
- Het verificatieprotocol waarop de CJV is gebaseerd;
- Het toepassingsgebied van de CJV, dat wil zeggen de regeling(en) waarvoor deze van toepassing is;
- Het kalenderjaar waarop de CJV van toepassing is;
- Een beschrijving van door conformiteitbeoordelingsinstantie uitgevoerde werkzaamheden voor deze verificatie;
- Voor de in een kalenderjaar ingezette biomassa een lijst van alle leveringen, en een verklaring van de conformiteitsbeoordelingsinstantie dat de biomassa inzet bij de onderneming en de duurzaamheids- kenmerken van de biomassa correct gerapporteerd wordt en voldoet aan de eisen van dit protocol;
- Een unieke code met de volgende opbouw: AAA-CXXXXX-20zz:
 - AAA is een lettercode die wordt verstrekt door RVO en verwijst naar de conformiteitsbeoordelings-instantie die de verklaring afgeeft;
 - C duidt op het type verklaring, namelijk conformiteitsjaarverklaring;
 - XXXXX is een uniek volgnummer voor elke conformiteitsjaarverklaring;
 - 20zz is het jaartal waarin de conformiteitsjaarverklaring is afgegeven;
- Datum van afgifte van de CJV;
- Naam en handtekening van verantwoordelijke persoon binnen de CBI.

Paragraaf 4 van de regeling-specifieke modules specificeert eventuele aanvullende algemene eisen aan de CJV. Daarnaast specificeert deze paragraaf per regeling de vereiste duurzaamheidskenmerking voor elke levering.

Indien een individuele verificatie van een losse levering op basis van alternatief bewijs niet wordt uitgevoerd door de ondernemer die de CJV op stelt maar door een onderneming eerder in de keten is er een losse verificatieverklaring op deze levering nodig. Deze omvat minimaal de aspecten zoals tevens beschreven in de modules onder aanvullende eisen aan de CJV per levering.

5 Eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties

Conformiteitsbeoordelingsinstanties (CBI's) kunnen met dit protocol voor verschillende regelingen verificaties verrichten. Daarbij zijn drie typen verificaties te onderscheiden:

1. Verificatie ten behoeve van de CJV wanneer door de onderneming gebruik is gemaakt van een EC-erkend certificatieschema;
2. Verificatie ten behoeve van de CJV wanneer door de onderneming gebruik is gemaakt van alternatief bewijs (alleen mogelijk bij enkele regelingen, voor specifieke installaties – zie paragraaf 3.3);
3. Verificatie van individuele leveringen biomassa met alternatief bewijs bij ondernemingen met installaties waarvoor dit is toegestaan (alleen mogelijk bij enkele regelingen, voor specifieke installaties – zie paragraaf 3.3).

Deze verificaties mogen alleen worden uitgevoerd door CBI's die hiertoe zijn erkend door de minister voor Klimaat en Groene Groei. CBI's kunnen erkend zijn voor één of meer typen verificaties. Een lijst met erkende conformiteitsbeoordelingsinstanties en de scope van de erkenning is te vinden op de [SDE pagina van RVO website](#).

Dit hoofdstuk specificeert de eisen aan CBI's voor het uitvoeren van alle drie deze soorten verificaties. Paragraaf 5.1 gaat in op de algemene eisen aan CBI's die verificaties uitvoeren ten behoeve van de CJV en/of van leveringen met alternatief bewijs. Paragraaf 5.2 specificeert de competentievereisten voor verificateurs en voor de interne reviewer.

5.1 Algemene eisen aan CBI's

Conformiteitbeoordelingsinstanties die op grond van de regeling met dit protocol verificaties verrichten, moeten door de Raad voor Accreditatie (RVA) geaccrediteerd zijn voor ISO/IEC 17065, *“Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten”*, als het gaat om het toepassingsgebied(en) van dit protocol.

In Bijlage 1 van dit Verificatieprotocol getiteld: *“Overzicht verificatie-activiteiten en relevante ISO-standaarden CBI”* zijn de verschillende stappen in het verificatieproces beschreven. Hierbij is telkens beschreven aan welke conformiteitsstandaarden de CBI moet voldoen bij uitvoering van de verschillende activiteiten.

Conformiteitsbeoordelingsinstanties moeten voor een of beide van de volgende twee toepassingsgebieden zijn geaccrediteerd:

1. Verificatie ten behoeve van de CJV
De verificatie ten behoeve van de CJV ziet erop dat alle relevante duurzaamheidsinformatie aanwezig is en in overeenstemming is met de eisen uit de regeling(en) waarop de accreditatie van toepassing is.
2. Verificatie van leveringen met alternatief bewijs bij ondernemingen met installaties waarvoor dit is toegestaan
Deze verificatie heeft betrekking op leveringen biomassa waarvoor alternatief bewijs is gebruikt om aan te tonen dat aan RED-duurzaamheidseisen is voldaan.

Register van verstrekte CJV's

De CBI houdt een register bij van alle verstrekte CJV's, met daarin de volgende informatie:

- Uniek nummer van de uitgegeven CJV;
- Datum van de CJV;
- Naam en adres van de onderneming ten behoeve waarvan de CJV is verstrekt.

5.2 Competentievereisten voor verificateurs

Verificateurs die met behulp van dit protocol verificaties verrichten, hebben de juiste aantoonbare kennis en vaardigheden om conformiteit aan de eisen te kunnen beoordelen. In de paragrafen 5.2.1 – 5.2.4 zijn de competentievereisten gedetailleerd.

De CBI waarborgt dat verificateurs alle kennis en vaardigheden bezit die voor het toepassingsgebied noodzakelijk zijn. Als tijdens het verificatieproces blijkt dat verificateur onvoldoende kennis of vaardigheden bezit, wordt een tweede verificateur ingezet waarmee is geborgd dat wel alle noodzakelijke kennis en vaardigheden beschikbaar is.

5.2.1 Algemene competentievereisten

De verificateur moet aan de volgende algemene competentievereisten voldoen:

- ten minste vijf jaar algemene werkervaring;
- ten minste twee jaar werkervaring op een relevant werkterrein van verificatie en/of certificatie;
- ten minste veertig uur training hebben gevolgd in auditing en/of verificaties (bijv. op basis van ISO 19011);
- in de afgelopen twee jaar ten minste twintig dagen audits en/of verificaties hebben uitgevoerd op een relevant gebied, als leider van een audit- en/of verificatieteam of als auditor en/of verificateur binnen een audit- en/of verificatieteam (niet als stagiair). Dit kunnen bijvoorbeeld audits zijn voor EC-erkende certificatieschema's, dubbeltellingsverificaties, inboekverificaties REV, verificaties voor de CJV van EU-ETS, SDE of DEI, of voor ondernemingen die vallen onder de Ministeriële Regeling Conformiteitsbeoordeling van vaste biomassa voor energietoepassingen' (pellets);
- kennis van dit protocol, inclusief de van toepassing zijnde regeling-specifieke modules, en het onderliggende wettelijke kader (RED-duurzaamheidseisen & duurzaamheidseisen binnen de regeling(en) waarvoor duurzaamheid van biomassa moet worden aangetoond). Dit moet worden aangetoond door middel van bewijs van een gevolgde interne of externe training.²

5.2.2 Verificaties ten behoeve van de conformiteitsjaarverklaring

Verificateurs die de verificatie ten behoeve van de CJV uitvoeren, hebben aanvullend:

- met goed gevolg een specifieke interne of externe training³ gevolgd voor het uitvoeren van verificaties volgens dit protocol;
- kennis van de EC-erkende certificatieschema's en op welke wijze die mogen worden gebruikt om duurzaamheid van gebruikte biomassa aan te tonen. Dit is het geval wanneer de verificateur aantoonbaar is gekwalificeerd voor het uitvoeren van audits voor EC-erkende certificatieschema's;
- kennis van de mogelijkheden die enkele regelingen bieden om voor individuele leveringen biomassa met alternatief bewijs de duurzaamheid aan te tonen. Dit moet worden aangetoond door middel van bewijs van relevante interne of externe training;
- technische kennis van de processen op de te verifiëren locatie(s) van de onderneming. Dit is het geval wanneer de verificateur aantoonbaar is gekwalificeerd voor audits van EC-erkende certificatie- schema's voor beoordeling van soortgelijke processen en locatie(s);
- kennis van de eisen die de van toepassing zijnde regeling(en) stelt aan de administratie van de onderneming (bijvoorbeeld massabalans van leveringen). Dit moet worden aangetoond door middel van bewijs van relevante interne of externe training.

² Voor het verwerven en behouden van relevante kennis is interne of externe training vereist. Deze training heeft betrekking op verschillende voor de verificaties relevante onderwerpen, zoals bovenstaand benoemd. Desgewenst kunnen de verschillende onderwerpen in één training worden gecombineerd. Voor de initiële training geldt een trainingsduur van tenminste één dag. De vervolgtrainingen hebben een trainingsduur van tenminste een halve dag. De vervolgtrainingen dienen jaarlijks te worden gevolgd voorafgaand aan de uitvoering van verificaties.

³ Voor het verwerven en behouden van relevante kennis is interne of externe training vereist. Deze training heeft betrekking op verschillende voor de verificaties relevante onderwerpen, zoals bovenstaand benoemd. Desgewenst kunnen de verschillende onderwerpen in één training worden gecombineerd. Voor de initiële training geldt een trainingsduur van tenminste één dag. De vervolgtrainingen hebben een trainingsduur van tenminste een halve dag. De vervolgtrainingen dienen jaarlijks te worden gevolgd voorafgaand aan de uitvoering van verificaties.

5.2.3 Verificaties van alternatief bewijs bij installaties waarvoor dit is toegestaan Verificateurs die de verificaties van leveringen met alternatief bewijs, bij ondernemingen met installaties waarvoor dit is toegestaan, uitvoeren hebben aanvullend:

- kennis van de mogelijkheden die enkele regelingen bieden om voor individuele leveringen biomassa met alternatief bewijs de duurzaamheid aan te tonen. Dit moet worden aangetoond door middel van bewijs van relevante interne of externe training;⁴
- kennis van administratie van herkomst en aard van gebruikte biomassa. Dit is het geval wanneer de verificateur aantoonbaar is gekwalificeerd voor audits van EC-erkende certificatieschema's en voor beoordeling van biomassastromen waarvoor alternatief bewijs mogelijk is;
- kennis van boekhouding en verificatie van broeikasgasinformatie conform RED-vereisten (methodologie voor actuele broeikasgasberekeningen, default waarden voor broeikasgasberekeningen). Dit is het geval wanneer de verificateur aantoonbaar is gekwalificeerd voor het uitvoeren van verificaties van broeikasgasberekeningen voor EC-erkende certificatieschema's;
- technische kennis van de processen op de te verifiëren locatie(s) van de onderneming. Dit is het geval wanneer de verificateur aantoonbaar is gekwalificeerd voor audits van EC-erkende certificatieschema's en voor beoordeling van soortgelijke processen en locatie(s).

5.2.4 Competenties interne reviewer

De kennis en vaardigheden van de interne reviewer zijn vergelijkbaar met die van de verificateur.

Daarnaast heeft hij de kennis en vaardigheid om interne controles uit te voeren en feedback te geven aan de verificateur.

⁴ Voor het verwerven en behouden van relevante kennis is interne of externe training vereist. Deze training heeft betrekking op verschillende voor de verificaties relevante onderwerpen, zoals bovenstaand benoemd. Desgewenst kunnen de verschillende onderwerpen in één training worden gecombineerd. Voor de initiële training geldt een trainingsduur van tenminste één dag. De vervolgtrainingen hebben een trainingsduur van tenminste een halve dag. De vervolgtrainingen dienen jaarlijks te worden gevolgd voorafgaand aan de uitvoering van verificaties.

6 Begrippen

Biobrandstof: uit biomassa geproduceerde vloeibare brandstof voor vervoer.

Biomassa: de biologisch afbreekbare fractie van producten, afvalstoffen en residuen van biologische oorsprong uit de landbouw, met inbegrip van plantaardige en dierlijke stoffen, de bosbouw en aanverwante bedrijfstakken, met inbegrip van de visserij en de aquacultuur, alsmede de biologisch afbreekbare fractie van afval, met inbegrip van industrieel en huishoudelijk afval van biologische oorsprong.

Biomassabrandstoffen: gasvormige of vaste brandstoffen die uit biomassa worden geproduceerd.

Biogas: gasvormige brandstof die uit biomassa wordt geproduceerd.

Biomassaproductent: de onderneming die biogene grondstoffen verzamelt en verwerkt tot vaste biomassa voor toepassing bij een bedrijf.

Certificatie: conformiteitsbeoordeling, uitgevoerd door een conformiteitsbeoordelingsinstantie overeenkomstig het toepasselijke certificatieschema, en de daarop gebaseerde conformiteitsbeoordelingsverklaring.

Certificatieschema: document waarin beschreven staat op welke wijze de conformiteitsbeoordelingsinstantie de certificatie heeft verricht.

Chain of Custody (CoC): een samenstel van regels, procedures en documenten, aantoonbaar op bedrijfsniveau, waarmee een koppeling gemaakt wordt tussen de bron van het materiaal en het punt in de keten waar een claim gemaakt wordt over het materiaal. Ook handelsketen genoemd.

Conformiteitsbeoordelingsinstantie (CBI): instantie die een verificatie- en/of een conformiteitsjaarverklaring afgeeft op grond van dit verificatieprotocol.

Conformiteitsjaarverklaring (CJV): verklaring af te geven door de conformiteitsbeoordelingsinstantie waarin de bevindingen van de door haar bij de onderneming uitgevoerde conformiteitsbeoordeling worden weergegeven. De verklaring dient ter onderbouwing van de jaarlijkse duurzaamheidsrapportage van de SDE-subsidieontvanger aan RVO Voor het EU-ETS-emissieverslag bepaalt de inhoud van de CJV welke biomassa mag worden gerapporteerd met een nul-emissie.

Levering: een hoeveelheid biomassa die is ingezet voor energieproductie en waarvan de fysieke en duurzaamheidseigenschappen voor de gehele levering gelijk zijn. Het is mogelijk dat één levering uit meerdere ladingen van vrachtwagens of schepen bestaat zo lang de fysieke en duurzaamheidseigenschappen van de biomassa gelijk zijn.

Massabalans: de massabalans is het Chain of Custody-systeem op grond waarvan de duurzaamheidseigenschappen in boekhoudkundige zin toegewezen blijven aan de levering van biomassa, terwijl het fysiek mengen van biomassa met verschillende duurzaamheidseigenschappen is toegestaan.

Onderneming: De juridische entiteit met een installatie waarvoor een CJV is vereist, conform de vereisten uit één of meer subsidieregelingen, en/of om onder EU-ETS met een nul-emissie te kunnen rapporteren (equivalent aan het begrip 'exploitant' binnen EU-ETS).

Regelingen: in dit Verificatieprotocol wordt met regelingen bedoeld de diverse regelingen waarvoor ondernemingen duurzaamheid van biomassa moeten aantonen: subsidieregelingen, regelingen voor andere vormen van financiële ondersteuning, en EU-ETS installaties die met biomassa met een nul-emissie willen rapporteren. Voor iedere regeling is een regeling-specifieke module onderdeel van het verificatieprotocol.

Verificatie: beoordeling van naleving (conformiteit), uitgevoerd door een conformiteitsbeoordelingsinstantie volgens het verificatieprotocol en de onderliggende regelgeving.

Verificatieverklaring: Verklaring van conformiteit (naleving) van geleverde biomassa, die door een conformiteitsbeoordelingsinstantie aan een onderneming wordt verstrekt.

Vloeibare biomassa: uit biomassa geproduceerde vloeibare brandstof voor andere energiedoeleinden dan vervoer, waaronder elektriciteit, verwarming en koeling.

7 Referenties

1. Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen Hernieuwbare Energie 2018.
2. ISO / IEC 17000: 2004 - Overeenkomstigheidsbeoordeling - Verklarende woordenlijst en algemene principes. Deze norm specificeert algemene termen en definities met betrekking tot conformiteitsbeoordeling, inclusief de accreditatie van conformiteitsbeoordelingsinstanties, en het gebruik van conformiteitsbeoordeling om de handel te vergemakkelijken.
3. ISO 19011: 2018 - Richtlijnen voor het uitvoeren van audits van managementsystemen. Deze norm biedt richtlijnen voor het uitvoeren van audits van managementsystemen, zoals de principes van het uitvoeren van audits, het managen van een auditprogramma, het uitvoeren van audits van managementsystemen, en richtlijnen voor het beoordelen van de competentie van de personen die bij het auditproces betrokken zijn.
4. ISO 17065: 2012 - Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die producten, processen en diensten certificeren. Deze norm bevat vereisten voor de bekwaamheid, consistente werking en onpartijdigheid van certificeringsinstanties voor producten, processen en diensten.
5. ISO 17020: 2012 - Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor het functioneren van verschillende soorten instellingen die keuringen uitvoeren.
6. ISO 17029 Conformity Assessment - General principles and requirements for validation and verification bodies.
7. ISO 2859-1: 1999 - Sampling procedures for inspection by attributes - Part 1: Sampling schemes indexed by acceptance quality limit (AQL) for lot-by-lot inspection.

Specifies an acceptance sampling system for inspection by attributes. It is indexed in terms of the acceptance quality limit (AQL).

Bijlage 1 Toelichting op relevante normatieve ISO standaarden

Stappen in operationele uitvoerings-proces	Activiteit	ISO-standaarden	Onderbouwing keuze ISO-standaard
Stap 1: Planning & risicoanalyse	Inzicht in scope en omvang	ISO 17065, par 7.2 en 7.3	Voor het eindoordeel, rapportage en conformiteitsverklaring (stap 4) is gekozen voor toepassing van ISO 17965 omdat de CBI verklaart dat het product (de biomassa ingezet bij de onderneming over een specifiek kalenderjaar) voldoet aan de eisen van het protocol. Om deze reden zal voor het opstellen van de offerte (en vooraf inzicht in scope en omvang) ook de ISO 17065 als leidend moeten worden beschouwd.
	Opstellen Offerte		
	Uitvoeren risicoanalyse op basis van administratieve inspectie (met als doel om te bepalen of wel/niet gewerkt kan worden met steekproefmethode)	ISO 17020, ⁵ par. 7.1 t/m 7.4 ⁶	Controle betreft een inspectie van enkele fysieke administratie-elementen administratieprocessen en beheersmaatregelen. Hierom is gekozen voor een inspectie (controle)methode op basis van ISO 17020. Het betreft geen controle of beoordeling van een (Kwaliteit) Management-Systeem en ISO 17021 is niet relevant.
Stap 2: Ontwikkeling verificatieplan	Opstellen verificatieplan	ISO 17020, par. 7.1 ISO 17029, par 9.4	Zie nadere toelichting voor keuze ISO 17020 en ISO 17029 hieronder uitgewerkt bij Stap 3: Uitvoering. Het verificatieplan moet voorafgaand aan de uitvoering worden opgesteld en verwijst hierom naar beide relevante normen.
Stap 3: Uitvoering	Uitvoering van verificatie Onderdeel a., b., en c. van par. 4.2.1 voor verificatie ten behoeve van CJV -middels EC erkend certificaat. Onderdeel a., b., en d. van par. 4.2.2 voor verificatie ten behoeve van CJV – middels alternatief bewijs (van toepassing op initiële verificatie, als ook voor eventuele aanvullende (her) verificatie na doorvoeren correcties en/of aanpassingen	ISO 17020, par 7.1 t/m 7.4	Controle betreft een 100% inspectie van aanwezigheid geldig certificaat (enkel bij 4.2.1), massabalans, overzichtslijst en bewijs voor uitsluitend inzet onder SDE (enkel bij 4.2.2). Hierom is voor deze elementen gekozen voor een inspectie (controle)methode op basis van ISO 17020.

⁵ Voor de activiteiten onder ISO 17020 wordt hierbij uitgegaan van een type A inspectie-instelling.

⁶ Bij verwijzing in deze tabel naar clausules 7.1 t/m 7.4 van de ISO/IEC 17020:2012 dient ook het toelichtend document van ILAC P15 te worden meegenomen in de beoordeling.

Stappen in operationele uitvoerings-proces	Activiteit	ISO-standaarden	Onderbouwing keuze ISO-standaard
	Uitvoering van verificatie Onderdeel d. van par. 4.2.1 voor verificatie ten behoeve van CJV – middels EC-erkend certificaat. Onderdeel c. van par 4.2.2 voor verificatie ten behoeve van CJV – middels alternatief bewijs (van toepassing op initiële verificatie als ook voor eventuele aanvullende (her) verificatie na doorvoeren correcties en /of aanpassingen	ISO 17029, par. 9.5	Controle betreft een (data)verificatie op de aanwezigheid van diverse bewijzen voor individuele inkomende leveringen. Mogelijk kan hierbij gebruik worden gemaakt van een steekproefmethode. Omdat het hier duidelijk om een verificatie (van gerapporteerde data) betreft is hier gekozen voor een verificatie (controle) methode op basis van ISO 17029.
Stap 4: Conclusie en rapportage	Vaststellen resultaten verificatie en bespreken met producent	ISO 17020, par. 7.1 t/m 7.4 ISO 17029, par. 9.5	Zie nadere toelichting voor keuze ISO 17020 en ISO 17029 bij Stap 3: Uitvoering. Bij het vaststellen van de resultaten en bespreken met de onderneming wordt hierom verwezen naar beide relevante normen.
	Review van resultaten door interne reviewer	ISO 17020, par. 7.1 t/m 7.4 ISO 17029, par 9.5	Zie nadere toelichting voor keuze ISO 17020 en ISO 17029 bij Stap 3: Uitvoering
	Opstellen eindoordeel	ISO 17065, par 7.6	Gekozen is voor een eindoordeel en conformiteitsverklaring onder ISO 17065 omdat CBI verklaart dat het product (de biomassa ingezet bij de onderneming over een specifiek kalenderjaar) voldoet aan de eisen van het protocol.
	Opstellen rapportage	ISO 17065, par 7.7	
	Opstellen verklaring	ISO 17065, par 7.7	Tevens verklaart de CBI hierbij dat lijst van leveringen en duurzaamheidskenmerken correct aan RVO zijn gerapporteerd.

Module DEI

Verificatieprotocol voor het aantonen van
duurzaamheid van biomassa conform RED -
Module DEI+

Versie 1.0

1	Inleiding	30
2	RED duurzaamheidseisen: toepassing binnen DEI+	31
3	Aanvullende en afwijkende eisen m.b.t. het aantonen van duurzaamheid van biomassa	33
4	Aanvullende en afwijkende eisen aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV	35
5	Aanvullende en afwijkende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties	38
6	Aanvullende en afwijkende begrippen	39
7	Aanvullende referenties	40

1 Inleiding

Binnen de DEI+ gelden RED duurzaamheidseisen voor de biomassa die wordt ingezet binnen het thema 2.10 ‘vergassing van reststromen’, wanneer de installatie boven de in de DEI+ vastgestelde vermogensgrens produceert.

Voor de installaties die biomassa vergassen en in aanmerking komen voor de DEI+ subsidie gelden gedurende de vijf jaar na de subsidievaststelling duurzaamheids- en subsidie eisen. De onderneming komt alleen voor de investeringssubsidie in aanmerking als het geproduceerde gas en de daaruit afgeleide producten zijn geproduceerd uit biomassa die voldoet aan de vastgestelde duurzaamheidseisen en DEI+ subsidie-eisen.

De onderneming die voor de DEI+ duurzaamheid moet aantonen, moet voor iedere levering aantonen dat de biomassa in deze levering voldoet aan de van toepassing zijnde duurzaamheidseisen uit de RED. Dat kan door gebruik te maken van door de Europese Commissie voor RED erkende certificatieschema's, en voor enkele specifieke installaties en soorten biomassa door het uitvoeren van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs. De door de onderneming verzamelde duurzaamheidsinformatie wordt gecontroleerd door een conformiteitsbeoordelingsinstantie (CBI) die door de minister voor Klimaat en Groene Groei voor dit verificatieprotocol is erkend. De bevindingen van deze conformiteitsbeoordeling legt de CBI vast in de Conformiteitsjaarverklaring (CJV). De door de CBI ondertekende CJV kan door de onderneming worden gebruikt voor rapportageverplichtingen t.b.v. de DEI+ subsidieverstrekking. Hiervoor overlegt de onderneming de CJV aan RVO.

Dit verificatieprotocol legt de eisen vast aan het verificatieproces ten behoeve van de CJV. In het **algemene deel** van het verificatieprotocol zijn de eisen vastgelegd zoals die gelden voor alle regelingen en voor EU-ETS. In deze **DEI+ module** zijn de aanvullende en afwijkende eisen vastgelegd zoals die specifiek gelden voor de DEI+.

Voor het verificatieproces ten behoeve van de CJV voor de DEI+ zijn de eisen uit het algemene deel van het verificatieprotocol van toepassing, plus de eisen zoals vastgelegd in deze DEI+ module. Het algemene deel en de DEI+ module moeten dus altijd in samenhang worden gebruikt.

Leeswijzer

Deze DEI+ module volgt de structuur van het algemene deel van het verificatieprotocol: de paragraafnummers in deze DEI+ module komen overeen met de hoofdstuknummers van het algemene deel van het verificatieprotocol.

Wanneer bij een onderdeel sprake is van eisen voor de DEI+ die aanvullend of afwijkend zijn van de algemene eisen, zijn die in deze module uitgewerkt met een verwijzing naar het algemene deel van het verificatieprotocol. Wanneer er geen sprake is van aanvullende of afwijkende eisen, wordt dat expliciet vermeld.

Noot:

Waar in deze module en in het algemene deel wordt gesproken over ‘de onderneming’, wordt daarmee voor de DEI+ de onderneming bedoeld die een installatie bedrijft met een DEI+ beschikking, en waarvoor duurzaamheid moet worden aangetoond van de gebruikte biomassa.

Toelichting bij versie 1.0 van deze module

Tot en met 2025 waren de eisen die golden voor de verificatie en de conformiteitsjaarverklaring ten behoeve van de SDE en EU-ETS integraal opgenomen in één document (Het verificatieprotocol duurzaamheid biomassa – Aantonen van REDII duurzaamheid voor SDE en EU-ETS, versie 4.0).

Met ingang van 2026 heeft het verificatieprotocol een modulaire structuur, met een algemeen deel en met verschillende modules die de specifieke eisen per regeling detailleren. Deze module detailleert de specifieke eisen voor DEI+.

Versie 1.0 van deze module is bruikbaar voor verificatie van leveringen die zijn ingezet vanaf 1 januari 2026.

Document geschiedenis

Niet van toepassing

2 RED duurzaamheidseisen: toepassing binnen DEI+

In de *Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies* is vastgelegd dat DEI+ projecten binnen het thema 2.10 'vergassing van reststromen' voor de gebruikte biomassa duurzaamheid moeten aantonen.

Binnen het DEI+ thema 2.10 'vergassing van reststromen' kan de gebruikte biomassa bestaan uit monostromen ('zuivere') biomassa of uit het aandeel biomassa in gemengde reststromen zoals RDF. Voor alle biomassa geldt dat dit uitsluitend biomassa mag zijn zoals genoemd in bijlage IX van de RED (zie hoofdstuk 2 van het algemene deel van het verificatieprotocol). Oftewel: van zowel de monostroom biomassa als van de biomassa in de gemengde reststroom moet vast te stellen zijn dat dit biomassa betreft zoals genoemd in bijlage IX van de RED.

In tabel 1 zijn de verschillende categorieën DEI+ installaties gespecificeerd binnen het thema 2.10 'vergassing van reststromen' en het percentage biomassa dat hierin minimaal moet worden gebruikt. Het percentage biomassa moet hierbij worden bepaald op basis van de energetische waarde volgens artikel 3 van de co-processing eisen van de RED (zie onderstaand).

Tabel 1. Categorieën voor biomassainstallaties binnen DEI+ thema 2.10 'vergassing van reststromen', en het aandeel biomassa dat hierin minimaal moet worden verwerkt

Categorie installatie*	Aandeel biomassa (op basis van energie inhoud van totale input)
1. biogene reststromen, productie voor energiedoeleinden	minimaal 97%
2. biogene reststromen, productie voor gebruik als grondstof	minimaal 97%
3. biogene reststromen, productie voor energiedoeleinden en gebruik als grondstof	minimaal 97%
4. gemengde reststromen, productie voor energiedoeleinden	minimaal 40%
5. gemengde reststromen, productie voor gebruik als grondstof	minimaal 40%
6. gemengde reststromen, productie voor energiedoeleinden en gebruik als grondstof	minimaal 40%

* Voor de precieze categorieteksten gelden de teksten uit de subsidieregeling.

Toepassing van de broeikasgaseis bij DEI+ vergassingsinstallaties

Bij een vergassingsinstallatie die DEI+ subsidie ontvangt kan sprake zijn van de productie van verschillende typen brandstoffen of grondstoffen:

- De installatie kan gerede brandstoffen produceren en deze op de markt zetten;
- De installatie kan grondstoffen of tussenproducten voor brandstoffen of voor de chemische industrie produceren, die aan derden worden geleverd voor verdere verwerking tot eindproducten;
- In de DEI+ installatie zelf kan sprake zijn van directe energieproductie.

Wanneer de onderneming die DEI+ subsidie ontvangt de partij is die gerede biobrandstoffen op de markt zet, groen gas invoert of brandstoffen zelf inzet voor energieproductie, moet deze onderneming aantonen dat wordt voldaan aan de van toepassing zijnde RED eis voor de broeikasgas-emissiereductie.

Wanneer de onderneming die DEI+ subsidie ontvangt de geproduceerde grondstoffen doorverkoopt voor verdere bewerking door derde partijen (tot chemische producten, (bio)brandstoffen of voor directe energieproductie) hoeft de onderneming in het kader van dit verificatieprotocol niet aan de broeikasgasemissiereductie-eis van de RED te voldoen. In die gevallen kan de onderneming die de DEI+ subsidie ontvangt niet de totale broeikasgas-emissiereductie berekenen omdat het niet de partij is die de finale biobrandstof produceert of de brandstof inzet voor energieproductie. Anders gezegd: deze onderneming vormt dan niet de laatste schakel in de brandstofketen.

Eisen aan co-processing bij DEI+ vergassingsinstallaties

Wanneer in een vergassingsinstallatie niet uitsluitend biomassa wordt verwerkt maar ook stromen met een aandeel niet-biomassa (gemengde reststromen zoals bijvoorbeeld RDF), dan gelden de RED eisen voor 'co-processing' voor het bepalen van het energetische aandeel biomassa dat in de installatie wordt gebruikt, en voor het toerekenen van duurzaamheidskenmerken. De RED eisen voor het bepalen van het energetisch aandeel bij co-processing zijn vastgelegd in Artikel 3 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2023/1640 'betreffende de methode voor het bepalen van het aandeel biobrandstoffen en biogas voor vervoer, geproduceerd uit biomassa die in een gezamenlijk proces met fossiele brandstoffen worden verwerkt'.

Noot: hoewel de EC co-processing methode zich formeel richt op biobrandstoffen en biogas voor vervoer, is deze praktisch ook toepasbaar voor andere producten van DEI+ vergassingsinstallaties.

3 Aanvullende en afwijkende eisen m.b.t. het aantonen van duurzaamheid van biomassa

Hoofdstuk 3 van het algemene deel van het Verificatieprotocol gaat over de duurzaamheidsinformatie die de onderneming beschikbaar moet hebben voor iedere levering biomassa en voor de verificatie ten behoeve van de CJV. Deze paragraaf specificeert aanvullende en afwijkende eisen die de DEI+ stelt aan de duurzaamheidsinformatie die de onderneming beschikbaar moet hebben.

In onderstaande tabel zijn de aanvullende en afwijkende eisen voor de DEI+ samengevat, met verwijzing naar de relevante paragrafen in het algemene deel van het verificatieprotocol:

Omschrijving	Paragraaf in het algemene deel van het verificatieprotocol
Afwijkende eis: Meeleveren van broeikasgasinformatie	Paragraaf 3.2
Afwijkende eis: Uitzondering voor verificatie van individuele levering met alternatief bewijs	Paragraaf 3.3
Aanvullende eisen aan de administratie ten behoeve van de verificatie	Paragraaf 3.4

Onderstaand zijn de aanvullende en afwijkende eisen uitgewerkt:

Afwijkende eis met betrekking tot het meeleveren van broeikasgasinformatie (paragraaf 3.2 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In afwijking van de eisen zoals verwoord in het algemene deel van het VP geldt het volgende:

Indien de onderneming grondstoffen voor brandstoffen of voor andere toepassingen levert aan derde partijen dan hoeft de onderneming in het kader van dit verificatieprotocol geen berekening van de broeikasgasemissiereductie uit te voeren.

Afwijkende eis: Uitzondering voor het toestaan van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs (paragraaf 3.3 in het algemene deel van het verificatieprotocol)

De DEI+ staat toe dat voor specifieke soorten installaties wordt gewerkt met 'alternatief bewijs', dat wil zeggen dat de duurzaamheid van de individuele leveringen gebruikte biomassa door de onderneming achteraf door verificatie mag worden aangetoond, in plaats van gebruik te maken van EC-erkende certificatieschema's zoals in paragraaf 3.3 van het algemene deel van het verificatieprotocol beschreven.

Deze uitzondering geldt voor installaties waarin uitsluitend mest of RWZI-zuiveringsslib wordt verwerkt en voor installaties waarin uitsluitend B-hout wordt verwerkt. Dit betreft de volgende NTA 8003: 2017 codes: 300 tot en met 329 (mest), 410 (zuiveringsslib) en 170 tot en met 179 (B-hout).

De duurzaamheidseisen voor deze installaties zijn beperkt tot de broeikasgasemissiereductie-eis en de massabalans eis (zie tabel 2.1 in het algemene deel van het verificatieprotocol).

Wanneer een onderneming voor de DEI+ alternatief bewijs wil gebruiken zal deze:

1. Een administratie moeten voeren waaruit blijkt dat het uitsluitend de toegestane biomassastromen heeft verwerkt (RWZI-zuiveringsslib, of mest, of B-hout), en waaruit de herkomst van deze stromen herleidbaar is. Uit de administratie moet tevens duidelijk zijn dat de biomassa niet bewust is veranderd om deze te kunnen classificeren als één van de toegestane biomassastromen (non-modificatie).
Deze eisen behoren tot de massabalans eisen in Art. 30 in RED;
2. Moeten aantonen dat wordt voldaan aan de broeikasgasemissiereductie eis (Art. 29.10 in RED). Indien de onderneming grondstoffen voor brandstoffen of voor andere toepassingen levert aan derde partijen hoeft de

onderneming in het kader van dit verificatieprotocol geen berekening van de broeikasgasemissiereductie uit te voeren.

3. In geval van groengasproductie, moeten aantonen dat alle groen gas geproduceerd in dat jaar niet ook is gebruikt voor inzet in het wegtransport en daarmee bijdraagt aan de bijmengverplichting (HBE-route). Wanneer een installatie ook groen gas inzet in het wegtransport en daarmee bijdraagt aan de bijmengverplichting is verificatie met alternatief bewijs niet toegestaan, ook niet voor het deel dat niet onder de bijmengverplichting is ingezet. In dat geval moet de installatie zijn gecertificeerd tegen een EC-erkend certificatieschema (zie paragraaf 3.2.2 in het algemene deel van het verificatieprotocol).

Deze informatie wordt door een verificateur geverifieerd conform de eisen zoals in hoofdstuk 4 en 5 van het algemene deel van het verificatieprotocol gespecificeerd. De verificatie van alle individuele leveringen op bovengenoemde aspecten vormt de basis voor de lijst van leveringen ten behoeve van de CJV.

N.B. De verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs vindt uitsluitend plaats bij de onderneming die DEI+ subsidie ontvangt. Deze verificatie vindt niet plaats bij voorgaande schakels in de handelsketen (zoals toeleveranciers van RWZI-zuiveringsslib, mest en B-hout). Echter, er zal wel informatie uit de keten beschikbaar moeten zijn bij de onderneming die DEI+ subsidie ontvangt om bovengenoemde punten 1 t/m 3 te kunnen aantonen. De onderneming is verantwoordelijk voor een complete administratie inclusief bewijsmaterialen uit de keten die een verificateur nodig heeft om te kunnen komen tot een oordeel of aan de eisen is voldaan. De onderneming zal dit moeten regelen met zijn toeleveranciers.

Aanvullende eisen aan de administratie ten behoeve van de verificatie (paragraaf 3.4 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In aanvulling op de eisen aan de administratie zoals gespecificeerd in paragraaf 3.4 van het algemene deel van dit verificatieprotocol gelden voor de DEI+ dat de administratie ten minste het volgende moet omvatten:

- de hoeveelheid, aard, verhouding en de energetische waarde van de in de productie-installatie verwerkte grondstoffen en het percentage van de energetische waarde dat afkomstig is van biomassa.
- een onderbouwing dat de in de productie-installatie verwerkte biomassa voldoen aan bijlage IX van de Richtlijn hernieuwbare energie en aan de criteria inzake duurzaamheid en broeikasgasemissiereductie, bedoeld in artikel 29 van de richtlijn hernieuwbare energie en de uitvoeringshandelingen of gedelegeerde handelingen daarvan.
- een onderbouwing dat ten minste 40% respectievelijk 97% van de in de productie-installatie verwerkte grondstoffen afkomstig is uit biomassa (percentage afhankelijk van de DEI+ categorie waar de installatie onder valt). Tevens moet navolgbaar zijn hoe de RED eisen voor co-processing zijn toegepast om het energetische aandeel biogeen te bepalen (zie ook hoofdstuk 2 van deze module).

4 Aanvullende en afwijkende eisen aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV

Hoofdstuk 4 van het algemene deel van het verificatieprotocol gaat over de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV. Deze paragraaf specificeert aanvullende en afwijkende eisen die de DEI+ stelt aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV.

In onderstaande tabel zijn de aanvullende en afwijkende eisen voor de DEI+ samengevat, met verwijzing naar de relevante paragrafen in het algemene deel van het verificatieprotocol:

Omschrijving	Paragraaf in het algemene deel van het verificatieprotocol
Aanvullende eis aan 'Inzicht in scope en omvang van verificatie'	Paragraaf 4.1.1
Aanvullende eisen aan verificatieprogramma bij EC erkend certificaat – overzichtslijst	Paragraaf 4.2.1, onder c
Afwijkende eis aan verificatieprogramma bij EC erkend certificaat – eisen aan aanwezigheid van bewijzen van individuele leveringen	Paragraaf 4.2.1, onder d
Aanvullende eis aan verificatieprogramma bij individuele leveringen met alternatief bewijs – overzichtslijst	Paragraaf 4.2.2, onder b
Afwijkende eis aan verificatieprogramma bij individuele leveringen met alternatief bewijs – eisen aan aanwezigheid van bewijzen van individuele leveringen	Paragraaf 4.2.2, onder c
Aanvullende eis aan conclusie en rapportage van de verificatie – versturen van CJV	Paragraaf 4.4
Aanvullende eisen aan inhoudsvereisten voor de CJV – algemeen deel	Paragraaf 4.4.2
Aanvullende eisen aan inhoudsvereisten voor de CJV – duurzaamheidsinformatie van leveringen	Paragraaf 4.4.2

Onderstaand zijn de aanvullende en afwijkende eisen uitgewerkt:

Aanvullende eis m.b.t. 'Inzicht in de scope en omvang verificatie DEI+' (paragraaf 4.1.1 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In paragraaf 4.1.1 van het algemene deel van het verificatieprotocol wordt benoemd dat de CBI overleg pleegt met de onderneming om inzicht te verwerven in de scope en omvang van de verificatie. In aanvulling hierop moeten ook nog de volgende gegevens bekend zijn bij de CBI:

De hoeveelheid, aard en energetische waarde van de in de productie installatie verwerkte grondstoffen en het percentage van de energetische waarde dat afkomstig is uit biomassa.

Aanvullende eisen aan verificatieprogramma bij EC erkend certificaat – overzichtslijst (paragraaf 4.2.1 sub c, van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In paragraaf 4.2.1, onder c, van het algemene deel van het verificatieprotocol wordt gespecificeerd dat het verificatieprogramma onder meer dient te voorzien in een controle van de aanwezigheid van een overzichtslijst van alle leveringen. In aanvulling op de punten zoals daar genoemd, dient de overzichtslijst voor de DEI+ te bevatten een overzicht van alle in de productie-installatie verwerkte grondstoffen, waarbij inzichtelijk is:

- Dat ten minste 40% respectievelijk 97% van de in de productie-installatie verwerkte biomassa afkomstig is uit biomassa (percentage afhankelijk van de DEI+ categorie waar de installatie onder valt);
- Dat de in de productie-installatie verwerkte biomassa voldoet aan bijlage IX van de RED.

Afwijkende eis aan verificatieprogramma bij EC erkend certificaat – eisen aan de aanwezigheid van bewijzen van alle individuele leveringen (paragraaf 4.2.1, sub d, in het algemene deel van het verificatieprotocol)

Voor het verificatieprogramma wanneer de onderneming gebruik maakt van een EC-erkend certificaat geldt de volgende afwijkende eis voor de aanwezigheid van bewijzen van alle individuele inkomende leveringen (paragraaf 4.2.1, sub d, in het algemene deel van het VP):

Indien de onderneming grondstoffen voor brandstoffen of voor andere toepassingen levert aan derde partijen hoeft de onderneming in het kader van dit verificatieprotocol geen berekening van de broeikasgasemissiereductie uit te voeren.

Aanvullende eis aan verificatieprogramma bij individuele leveringen biomassa met alternatief bewijs – overzichtsjijst (paragraaf 4.2.2, sub b, van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In paragraaf 4.2.2, sub b, van het algemene deel van het verificatieprotocol wordt gespecificeerd dat het verificatieprogramma onder meer dient te voorzien in een controle van de aanwezigheid van een overzichtsjijst van alle leveringen. In aanvulling op de punten zoals daar genoemd, dient de overzichtsjijst voor de DEI+ te bevatten een overzicht van alle in de productie-installatie verwerkte grondstoffen, waarbij inzichtelijk is:

- Dat ten minste 40% respectievelijk 97% van de energetische waarde van de in de productie-installatie verwerkte grondstoffen afkomstig is uit biomassa (percentage afhankelijk van de DEI+ categorie waar de installatie onder valt).

Afwijkende eis aan verificatieprogramma bij individuele leveringen biomassa met alternatief bewijs – eisen aan de aanwezigheid van bewijzen van alle individuele leveringen (paragraaf 4.2.2, sub c, in het algemene deel van het verificatieprotocol)

Voor het verificatieprogramma wanneer de onderneming gebruik maakt van individuele leveringen met alternatief bewijs geldt de volgende afwijkende eis voor de aanwezigheid van bewijzen van alle individuele inkomende leveringen (paragraaf 4.2.2, sub c, in het algemene deel van het VP):

Indien de onderneming grondstoffen voor brandstoffen of voor andere toepassingen levert aan derde partijen hoeft de onderneming in het kader van dit verificatieprotocol geen berekening van de broeikasgasemissiereductie uit te voeren.

Aanvullende eisen bij ‘Stap 4 conclusies en rapportage’ – versturen van de CJV (paragraaf 4.4 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In aanvulling op de eisen zoals gespecificeerd in paragraaf 4.4 van het algemene deel van dit Verificatieprotocol geldt voor de DEI+ het volgende:

De CJV wordt door de onderneming zelf verstuurd als bijlage bij de rapportage die RVO voor de DEI+ subsidie verlangt. RVO behoudt zich het recht voor om de afgegeven CJV ook rechtstreeks bij de CBI op te vragen.

Aanvullende eisen aan algemene inhoudsvereisten van de CJV (paragraaf 4.4.2 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In aanvulling op de algemene inhoudsvereisten van de CJV (paragraaf 4.4.2 in het algemene deel van het VP) gelden voor de CJV voor de DEI+ de volgende aanvullende eisen:

- Het percentage biomassa dat is ingezet (op basis van energetische waarde volgens de co-processing berekeningssystematiek).
- Verklaring dat uitsluitend biomassa is ingezet die voldoet aan bijlage IX van de RED.

Aanvullende eisen aan de CJV: duurzaamheidskenmerken voor elke levering biomassa (paragraaf 4.4.2 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In aanvulling op de algemene inhoudsvereisten van de CJV (paragraaf 4.4.2 in het algemene deel van het VP) geldt voor de CJV voor de DEI+ dat de volgende duurzaamheidskenmerken voor elke levering moeten worden vermeld:

- De geleverde hoeveelheid (in ton) inclusief de gehanteerde eenheid. Dit is de totale hoeveelheid van de levering, dus zowel de biomassa als -in geval van gemengde reststromen- het aandeel niet-biomassa;
- Een vermelding of het gaat om levering biomassa of een levering gemengde reststroom;
- Type biomassa conform RED;
- Land van herkomst;

- Broeikasgasemissie van de biomassa (berekende of standaardwaarden), weergegeven in g CO₂-eq/MJ (elektriciteit) of MJ (warmte) inclusief emissiereductie in % ten opzichte van de gegeven fossiele referentiewaarde; Indien de onderneming grondstoffen voor brandstoffen of voor andere toepassingen levert aan derde partijen is deze informatie in het kader van dit verificatieprotocol niet vereist.
- Een vermelding of, en zo ja van welke, EC-erkende certificatieschema's gebruik is gemaakt;
- Een vermelding of gebruik is gemaakt van individuele verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs;
- Een vaststelling dat alle bij deze levering aanwezige certificaten en alternatieve bewijzen zoals hierboven vermeld, alle voor deze biomassa geldende duurzaamheidseisen omvat.

5 Aanvullende en afwijkende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties

Er zijn geen aanvullende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties.

6 Aanvullende en afwijkende begrippen

Er zijn geen begrippen aanvullend op of afwijkend van de begrippen zoals benoemd in hoofdstuk 6 van het algemene deel van het verificatieprotocol.

7 Aanvullende referenties

1. Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies (RNES), hoofdstuk 4.
2. Commission Delegated Regulation (EU) 2023/1640 of 5 June 2023 on the methodology to determine the share of biofuel and biogas for transport, produced from biomass being processed with fossil fuels in a common process.

Module ETS

Verificatieprotocol voor het aantonen
van duurzaamheid van biomassa conform
RED- Module EU-ETS

versie 1.0

Module ETS

41

1	Inleiding	43
2	RED duurzaamheidseisen: toepassing binnen EU-ETS	44
3	Aanvullende en afwijkende eisen m.b.t. het aantonen van duurzaamheid van biomassa	45
4	Aanvullende en afwijkende eisen aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV	47
5	Aanvullende en afwijkende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties	49
6	Aanvullende en afwijkende begrippen	50
7	Aanvullende referenties	51

1 Inleiding

Voor ondernemingen die vallen onder het Europese emissiehandelssysteem (EU-ETS) en die bepaalde typen biomassa verbranden gelden soms RED duurzaamheidseisen als zij deze biomassa willen rapporteren met een nul-emissie.

Op de website van de NEa staat vermeld welke verplichtingen ondernemingen hebben en hoe zij daaraan kunnen voldoen. Indien ondernemingen dit verificatieprotocol kunnen gebruiken voor het voldoen aan hun EU-ETS verplichting, is voor hen het algemene deel van dit verificatieprotocol van toepassing inclusief de aanvullingen en afwijkingen beschreven in deze module.

Gebruik van dit verificatieprotocol voor het aantonen van RED-duurzaamheidseisen is voor een aantal categorieën biomassa niet verplicht binnen EU ETS. Wettelijk is dit geregeld in Artikel 10 van de Regeling handel in emissierechten. Informatie over welke route van toepassing is, is te vinden op de website van de NEA.

Ondernemingen die dit verificatieprotocol gebruiken moeten voor *iedere levering* biomassa aantonen dat deze voldoet aan de van toepassing zijnde duurzaamheidseisen uit de RED. Dat kan door gebruik te maken van door de Europese Commissie voor RED erkende certificatieschema's. De door de ETS-installatie verzamelde duurzaamheidsinformatie wordt jaarlijks gecontroleerd door een conformiteitsbeoordelingsinstantie (CBI) die door de minister van Klimaat en Groene Groei voor dit verificatieprotocol is erkend. De bevindingen van deze conformiteitsbeoordeling legt de CBI vast in de Conformiteitsjaarverklaring (CJV). De door de CBI ondertekende CJV kan door de onderneming worden gebruikt voor de EU-ETS monitoringverplichting. De CJV wordt gecontroleerd door de verificateur als onderdeel van de verificatie van het emissieverslag.

De CJV fungeert als bewijsmateriaal voor het bepalen van de duurzaamheid van de door de ETS-installatie gerapporteerde biomassafractie waarvoor het nultarief geldt (de 'nul-emissie' of 'zero-rating'). Dit verificatieprotocol legt de eisen vast aan het verificatieproces ten behoeve van de CJV. In het **algemene deel** van het verificatieprotocol zijn de eisen vastgelegd zoals die gelden voor alle regelingen en voor EU-ETS. In deze **EU-ETS module** zijn de aanvullende en afwijkende eisen vastgelegd zoals die specifiek gelden voor EU-ETS.

Leeswijzer

Deze EU-ETS module volgt de structuur van het algemene deel van het verificatieprotocol: de paragraafnummers in deze EU-ETS module komen overeen met de hoofdstuknummers van het algemene deel van het verificatieprotocol.

Wanneer bij een onderdeel sprake is van eisen voor EU-ETS die aanvullend of afwijkend zijn van de algemene eisen, zijn die in deze module uitgewerkt met een verwijzing naar het algemene deel van het verificatieprotocol. Wanneer er geen sprake is van aanvullende of afwijkende eisen, wordt dat expliciet vermeld.

Noot: waar in deze module en in het algemene deel wordt gesproken over 'de onderneming', wordt daarmee voor de EU-ETS de exploitant bedoeld van een ETS-installatie die de duurzaamheid van haar biomassa moet aantonen om te kunnen rapporteren met een nul-emissie.

Toelichting bij versie 1.0 van deze module

Tot en met 2025 waren de eisen die golden voor de verificatie en de conformiteitsjaarverklaring ten behoeve van de SDE en EU-ETS integraal opgenomen in één document (Het verificatieprotocol duurzaamheid biomassa – Aantonen van REDII duurzaamheid voor SDE en EU-ETS, versie 4.0)

Met ingang van 2026 heeft het verificatieprotocol een modulaire structuur, met een algemeen deel en met verschillende modules die de specifieke eisen per regeling detailleren. Deze module detailleert de specifieke eisen voor EU-ETS.

Versie 1.0 van deze module is bruikbaar voor verificatie van leveringen die zijn ingezet vanaf 1 januari 2026.

Document geschiedenis

Niet van toepassing

2 RED duurzaamheidseisen: toepassing binnen EU-ETS

Informatie over de duurzaamheidseisen die van toepassing zijn op EU-ETS installaties, is te vinden op de website van de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa): www.emissieautoriteit.nl.

3 Aanvullende en afwijkende eisen m.b.t. het aantonen van duurzaamheid van biomassa

Hoofdstuk 3 van het algemene deel van het Verificatieprotocol gaat over de duurzaamheidsinformatie die de onderneming beschikbaar moet hebben voor iedere levering biomassa en voor de verificatie ten behoeve van de CJV. Deze paragraaf specificeert aanvullende en afwijkende eisen die EU-ETS stelt aan de duurzaamheidsinformatie die de onderneming beschikbaar moet hebben.

In onderstaande tabel zijn de aanvullende eisen voor de EU-ETS samengevat, met verwijzing naar de relevante paragrafen in het algemene deel van het verificatieprotocol:

Omschrijving	Paragraaf in het algemene deel van het verificatieprotocol
Afwijkende eis: Installaties van voor 2021 die bepaalde afval- en reststromen inzetten mogen door de EC technisch goedgekeurde nationale schema's gebruiken.	Paragraaf 3.2
Afwijkende eis: niet voor iedere levering biomassa hoeft duurzaamheid te worden aangetoond.	Inleiding van hoofdstuk 3
Aanvullende eis: Verificatie van individuele levering met alternatief bewijs is niet toegestaan bij EU-ETS.	Paragraaf 3.3

Onderstaand zijn deze afwijkende en aanvullende eisen toegelicht:

Afwijkende eis: Installaties van voor 2021 die bepaalde afval- en reststromen inzetten mochten goedgekeurde nationale schema's gebruiken (Paragraaf 3.2 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

Installaties van voor 2021 die biomassa inzetten bestaande uit afval- en reststromen die niet afkomstig zijn uit landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw, mochten voor het aantonen van de duurzaamheid van deze biomassa tot en met 31 december 2025 gebruik maken van schema's die voor categorie 5 biomassa zijn goedgekeurd onder het Besluit en de Regeling conformiteitsbeoordeling. Vanaf 1 januari 2026 is dit enkel nog mogelijk wanneer het schema óók in 2025 technisch goedgekeurd was door de Europese Commissie; raadpleeg voor details de website van de NEa.

Overal waar in deze module gesproken wordt over 'EC-erkend certificaat' kan voor deze specifieke installaties tot en met 31 december 2025 ook worden gelezen 'certificaat van een schema dat voor categorie 5 biomassa is goedgekeurd onder het Besluit en de Regeling conformiteitsbeoordeling'. Deze lezing geldt vanaf 1 januari 2026 ook voor deze schema's als ze ook technisch goedgekeurd zijn door de Europese Commissie.

Afwijkende eis: niet voor iedere levering biomassa hoeft duurzaamheid te worden aangetoond (Inleiding van hoofdstuk 3 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

ETS maakt onderscheid tussen duurzame en niet-duurzame biomassa, waarbij alleen duurzame biomassa in aanmerking komt voor nul-emissie. In hoofdstuk 3 van het algemene deel van het verificatieprotocol is aangegeven dat een onderneming die duurzaamheid van biomassa moet aantonen, voor iedere levering biomassa moet aantonen dat deze voldoet aan de van toepassing zijnde RED-duurzaamheidseisen.

Wanneer leveringen biomassa niet aantoonbaar voldoen aan de van toepassing zijnde RED-duurzaamheidseisen, is sprake van niet-duurzame biomassa. In dat geval kan de CO₂-uitstoot van deze leveringen biomassa niet worden gerapporteerd als nul-emissie.

Aanvullende eis: Geen uitzondering voor het toestaan van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs (paragraaf 3.3 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In paragraaf 3.3 van het algemene deel van het verificatieprotocol is beschreven dat voor specifieke soorten installaties met bepaalde soorten biomassa mag wordt gewerkt met ‘alternatief bewijs’, dat wil zeggen dat de duurzaamheid van de individuele leveringen gebruikte biomassa door energieproducenten achteraf door verificatie mag worden aangetoond, in plaats van gebruik te maken van EC-erkende certificatieschema’s.

Wanneer gebruik van dit verificatieprotocol verplicht is volgens EU ETS, is verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs **niet** toegestaan.

4 Aanvullende en afwijkende eisen aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV

Hoofdstuk 4 van het algemene deel van het verificatieprotocol gaat over de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV. Deze paragraaf specificeert aanvullende en afwijkende eisen die EU-ETS stelt aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV.

In onderstaande tabel zijn de aanvullende en afwijkende eisen voor EU-ETS samengevat, met verwijzing naar de relevante paragrafen in het algemene deel van het verificatieprotocol:

Omschrijving	Paragraaf in algemene deel van het verificatieprotocol
Aanvullende eis aan het verificatieprogramma t.b.v. EC erkend certificaat: aandeel biomassa onder certificaat	Paragraaf 4.2.1, onder b
Afwijkende eis: Conclusie en rapportage van de verificatie – versturen van CJV aan ETS verificateur	Paragraaf 4.4
Aanvullende eis: Inhoudsvereisten voor de CJV – algemeen	Paragraaf 4.4.1
Aanvullende eisen: Inhoudsvereisten voor de CJV – duurzaamheidsinformatie van leveringen specifiek voor EU-ETS	Paragraaf 4.4.2

Onderstaand zijn de aanvullende en afwijkende eisen uitgewerkt:

Aanvullende eis aan het verificatieprogramma voor verificatie ten behoeve van de CJV wanneer de onderneming gebruik maakt van een EC-erkend certificaat (paragraaf 4.2.1, onder b van het algemene deel van het verificatieprotocol): aandeel biomassa onder certificaat

In aanvulling op de algemene eisen aan het verificatieprogramma geldt dat op de massabalans voor de betreffende periode tevens zichtbaar moet zijn welk aandeel van de ingenomen hoeveelheid biomassa onder certificaat is ingenomen.

Afwijkende eis bij ‘Stap 4 conclusies en rapportage’ – versturen van de CJV (paragraaf 4.4 in het algemene deel van het verificatieprotocol)

In aanvulling op de eisen zoals gespecificeerd in het algemene deel van dit Verificatieprotocol geldt voor EU-ETS het volgende:

De CJV vormt bij EU-ETS onderdeel van de verificatieprocedure van het emissieverslag. De ETS-verificateur zal de door de CBI verstrekte CJV gebruiken tijdens de verificatie van nulemissies. Naast de ETS-verificateur behoudt de NEa zich het recht voor om de afgegeven CJV ook rechtstreeks bij de CBI op te vragen.

Aanvullende eis aan de CJV: algemeen (paragraaf 4.4.1 in het algemene deel van het verificatieprotocol)

De CJV moet het emissievergunningnummer van de onderneming vermelden.

Aanvullende eisen aan de CJV: duurzaamheidskenmerken voor elke levering (paragraaf 4.4.2 in het algemene deel van het verificatieprotocol)

Om in aanmerking te komen voor nulemissie binnen EU-ETS moet een levering biomassa voldoen aan alle van toepassing zijnde RED-eisen. Indien er RED-eisen van toepassing zijn, moet daarom gebruik gemaakt worden van een door de Europese Commissie goedgekeurd duurzaamheidsschema. Deze goedkeuring geldt niet automatisch voor alle nationale schema's. Zie hiervoor het algemene deel van het verificatieprotocol.

In aanvulling op de algemene inhoudsvereisten van de CJV geldt voor de CJV voor EU-ETS dat de volgende duurzaamheidskenmerken voor elke levering moeten worden vermeld:

- De geleverde hoeveelheid (in ton, liter of genormaliseerde kubieke meter) inclusief de gehanteerde eenheid;
- Type biomassa conform RED;
- Land van herkomst;
- Broeikasgasemissie van de biomassa (berekende of standaardwaarden), weergegeven in g CO₂-eq/MJ (elektriciteit) of MJ (warmte) inclusief emissiereductie in % ten opzichte van de gegeven fossiele referentiewaarde;
- Of gebruik is gemaakt van EC-erkende certificatieschema's, en zo ja van welke schema's;
- Een vaststelling dat alle bij deze levering aanwezige certificaten zoals hierboven vermeld, alle voor deze biomassa geldende duurzaamheidseisen omvat.

5 Aanvullende en afwijkende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties

Er zijn geen aanvullende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties.

6 Aanvullende en afwijkende begrippen

Er zijn geen begrippen aanvullend op of afwijkend van de begrippen zoals benoemd in hoofdstuk 6 van het algemene deel van het verificatieprotocol.

7 Aanvullende referenties

1. Website van de Nederlandse Emissieautoriteit met informatie over duurzaamheidseisen binnen EU-ETS
www.emissieautoriteit.nl

Module SDE

Verificatieprotocol voor het aantonen
van duurzaamheid van biomassa conform
RED - Module SDE

Versie 2.0

Module SDE

52

1	Inleiding	54
2	RED duurzaamheidseisen: toepassing binnen de SDE	57
3	Aanvullende en afwijkende eisen m.b.t. het aantonen van duurzaamheid van biomassa	60
4	Aanvullende en afwijkende eisen aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV	64
5	Aanvullende en afwijkende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties	66
6	Aanvullende en afwijkende begrippen	67
7	Aanvullende referenties	68

1 Inleiding

De RED bepaalt dat duurzaamheidseisen onder andere gelden voor biomassa die wordt gebruikt voor energieproductie wanneer daarbij sprake is van subsidie of een andere vorm van financiële ondersteuning.

Dit is in Nederland het geval:

- bij installaties boven in de SDE vastgestelde vermogensgrenzen en die SDE-subsidie ontvangen op basis van een beschikkingaanvraag van na 21 december 2018, de publicatiedatum van de REDII;
- bij installaties die vloeibare biomassa gebruiken en SDE-subsidie ontvangen, ongeacht het vermogen van de installatie en de datum van de SDE-beschikkingaanvraag;
- bij pelletinstallaties boven in de SDE vastgestelde vermogensgrenzen en die SDE-subsidie ontvangen op basis van een SDE beschikking.

De 'Aanwijzingsregeling duurzame energieproductie en klimaattransitie' beschrijft welke installaties duurzaamheid moeten aantonen. Ondernemingen die voor de SDE duurzaamheid moeten aantonen, moeten voor *iedere levering* biomassa aantonen dat deze voldoet aan de van toepassing zijnde duurzaamheidseisen uit de RED. Dat kan door gebruik te maken van door de Europese Commissie voor RED erkende certificatieschema's, en voor enkele specifieke categorieën installaties en soorten biomassa door het uitvoeren van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs. De 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerende duurzame energieproductie en klimaattransitie' bepaalt welk type bewijs is toegestaan.

De door de onderneming verzamelde duurzaamheidsinformatie wordt gecontroleerd door een geaccrediteerde conformiteitsbeoordelingsinstantie (CBI) die door de minister voor Klimaat en Groene Groei voor dit verificatieprotocol is erkend. De bevindingen van deze conformiteitsbeoordeling legt de CBI vast in de Conformiteitsjaarverklaring (CJV). De door de CBI ondertekende CJV kan door de onderneming worden gebruikt voor de SDE subsidieverstrekking. Hiervoor overlegt de onderneming de CJV aan RVO.

Dit verificatieprotocol beschrijft de eisen aan het verificatieproces ten behoeve van de CJV. In het **algemene deel** van het verificatieprotocol zijn de eisen vastgelegd zoals die gelden voor alle regelingen en voor EU-ETS. In deze **SDE module** staan de aanvullende en afwijkende eisen zoals die specifiek gelden voor de SDE.

Voor het verificatieproces ten behoeve van de CJV voor de SDE zijn de eisen uit het algemene deel van het verificatieprotocol van toepassing, plus de eisen zoals vastgelegd in deze SDE-module. Het algemene deel en de SDE-module moeten dus altijd in samenhang worden gebruikt.

Disclaimer:

In 2025 heeft er overleg plaatsgevonden tussen RVO, het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en de SDE+-subsidiebeschikkinghouders met een beschikking van vóór 2024 voor de bij- en meestook van vaste biomassa en voor het opwekken van industriële stoom of warmte met vaste biomassa. Deze subsidiebeschikkingen zijn via de toepasselijke regelgeving verbonden aan de Nederlandse duurzaamheidscriteria voor biomassa uit de 'Regeling conformiteitsbeoordeling vaste biomassa voor energietoepassingen'.

In samenspraak met de SDE+-subsidiebeschikkinghouders is besloten om voor het aantonen van de duurzaamheid van biomassa vrijwillig over te stappen naar de eisen die hiervoor volgens de Europese Richtlijn hernieuwbare energie (RED) gelden. Dat betekent kortgezegd dat SDE+-subsidiebeschikkinghouders per 1 januari 2026 niet langer 'Nederlands gecertificeerde/geverifieerde' biomassa, maar 'RED-gecertificeerde' biomassa inzetten om de productie van de installaties voor SDE+-subsidie in aanmerking te laten komen. SDE+-subsidiebeschikkinghouders zullen vanaf 1 januari 2026 gebruik gaan maken van dit "Verificatieprotocol voor het aantonen van duurzaamheid van biomassa conform RED - Module SDE".

Momenteel wordt er nog gewerkt aan de wijzigingen van de toepasselijke regelgeving. Het gaat daarbij om wijzigingen van ministeriële regelingen die in de Staatscourant zullen worden gepubliceerd. Deze wijzigingen zijn naar verwachting niet voor publicatie van dit verificatieprotocol gereed, maar zijn beoogd om op een later moment in 2026 te worden gepubliceerd met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2026. Dit verificatieprotocol loopt voor op de wijziging van de toepasselijke regelgeving. De - op het moment van publicatie van dit verificatieprotocol - nog te wijzigen toepasselijke regelgeving (met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2026) gaat na wijziging voor op hetgeen in dit verificatieprotocol staat opgenomen.

Voor meer informatie over dit onderwerp zie kamerbrief¹

Leeswijzer

Deze SDE-module volgt de structuur van het algemene deel van het verificatieprotocol: de paragraafnummers in deze SDE-module komen overeen met de hoofdstuknummers van het algemene deel van het verificatieprotocol.

Wanneer bij een onderdeel sprake is van eisen voor de SDE die aanvullend of afwijkend zijn van de algemene eisen, zijn die in deze module uitgewerkt met een verwijzing naar het algemene deel van het verificatieprotocol. Wanneer er geen sprake is van aanvullende of afwijkende eisen, wordt dat expliciet vermeld.

Noot: waar in deze module en in het algemene deel wordt gesproken over 'de onderneming', wordt daarmee voor de SDE de onderneming bedoeld die een installatie bedrijft met een SDE beschikking, en waarvoor duurzaamheid moet worden aangetoond van de biomassa die is gebruikt voor energieproductie.

Toelichting bij versie 2.0 van deze SDE module

Versie 2.0 van deze SDE module vervangt versie 1.0.

Tot en met 2025 waren de eisen die golden voor de verificatie en de conformiteitsjaarverklaring ten behoeve van de SDE en EU-ETS integraal opgenomen in één document (Het verificatieprotocol duurzaamheid biomassa – Aantonen van REDII duurzaamheid voor SDE en EU-ETS, versie 4.0)

Met ingang van 2026 heeft het verificatieprotocol een modulaire structuur, met een algemeen deel en met verschillende modules die de specifieke eisen per regeling detailleren. Deze module detailleert de specifieke eisen voor de SDE.

¹ [Kamerbrief 31239-441 Voorlopige resultaten SDE++ 2025.](#)

Nieuw opgenomen in versie 2.0 van deze module ten opzichte van versie 1.0 is dat bedrijven die een SDE+-subsidie-beschikking hebben voor de bij- en meestook van vaste biomassa of voor het opwekken van industriële stoom of warmte met vaste biomassa én deze gedateerd is voor 20 november 2023, vanaf januari 2026 voor het eerst gebruik maken van onderliggend verificatieprotocol. Voorheen werd door deze bedrijven gebruik gemaakt van het 'Verificatieprotocol duurzaamheid biomassa in pelletinstallaties – Aantonen van duurzaamheid voor SDE beschikkingen van vóór 2024 en EU-ETS'.

Versie 2.0 van deze module is bruikbaar voor verificatie van leveringen die zijn ingezet vanaf 1 januari 2026.

Document geschiedenis

Verificatieprotocol voor het aantonen van duurzaamheid van biomassa conform RED – Module SDE. Versie 1.0

2 RED duurzaamheidseisen: toepassing binnen de SDE

Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven gelden vanaf 2022 duurzaamheidseisen voor installaties die een SDE beschikking-aanvraag hebben gekregen na 21 december 2018 (de publicatiedatum van de REDII) en de daadwerkelijke vermogens van deze installaties hoger zijn dan de vermogensgrenzen zoals die door Nederland van de RED zijn afgeleid. Tevens gelden duurzaamheidseisen voor installaties boven bepaalde vermogensgrenzen die pellets verbranden en een SDE beschikking hebben.

In tabel 1 zijn de vermogensgrenzen aangegeven waarbij RED-duurzaamheidseisen gelden. De vermogensgrenzen die in onderstaande tabel zijn genoemd, zijn de vermogensgrenzen die op het moment van publicatie van toepassing zijn. Voor installaties met beschikkingen van vóór 2026 kan het zijn dat de vermogensgrenzen voor de RED-duurzaamheidseisen anders zijn. Voor de precieze vermogensgrenzen gelden de teksten uit het jaar van de aanwijzingsregeling van de beschikking. De vermogensgrenzen zijn in de SDE *Aanwijzingsregeling* en de *Algemene uitvoeringsregeling* verder gespecificeerd. Het vermogen van een installatie wordt bepaald bij afgifte van de SDE-beschikking tot subsidieverstrekking.

Voor installaties op vloeibare biomassa is de publicatiedatum van de REDII niet van belang en gelden er ook geen vermogensgrenzen.

Tabel 1 SDE Vermogensgrenzen voor installaties die aan RED-duurzaamheidseisen moeten voldoen.

SDE-categorieën*	Gebruikt vermogensbegrip	RED-duurzaamheidseisen gelden bij een ingangsvermogen van:
SDE-categorieën op vaste biomassa voor de productie van warmte of warmte en elektriciteit ²	Nominaal ingangsvermogen van de ketel	≥ 7,5 MW
SDE-categorieën op vloeibare biomassa voor de productie van warmte of warmte en elektriciteit	Nominaal ingangsvermogen van de ketel	Geen ondergrens
SDE-categorieën voor de productie van biogas voor de opwekking van warmte of warmte en elektriciteit	Nominaal ingangsvermogen van de ketel of WKK	≥ 2 MW
SDE-categorieën voor de productie van hernieuwbaar gas voor invoeding in het gasnet	Nominaal groen gas vermogen	≥ 2 MW
SDE-categorieën ter vermindering van broeikasgas	Thermisch ingangsvermogen	≥ 7,5 MW

* Voor de precieze categorieteksten gelden de teksten uit het jaar van de aanwijzingsregeling van de beschikking.

In de Aanwijzingsregeling SDE is tevens aangegeven welke soorten biomassa in bovengenoemde categorieën installaties mogen worden verwerkt. Voor een aantal installaties zijn deze soorten biomassa gespecificeerd in de vorm van NTA 8003: 2017 codes, en voor een aantal andere installaties zijn meer algemene omschrijvingen van biomassastromen gebruikt.

² In verband met de vrijwillige overstap van bedrijven met een SDE+-subsidiebeschikking voor de bij- en meestook van vaste biomassa of voor het opwekken van industriële stoom of warmte met vaste biomassa die uitgegeven is vóór 20 november 2023, naar de duurzaamheidseisen van de RED voor het aantonen van de duurzaamheid van de ingezette biomassa, vallen vanaf 1 januari 2026 ook de volgende SDE-thema's in deze categorie: (1) Bij- en meestook; (2) Brander duurzame houtpellet; (3) Stoomketel duurzame houtpellets. Deze aanpassing is onder voorbehoud van de aanpassingen van de SDE regelgeving.

In tabel 2 zijn de verschillende categorieën biomassa-installaties genoemd en de door de RED gespecificeerde typen biomassa die hierin zouden kunnen worden verwerkt. De vier typen biomassa die RED in artikel 29.1 definieert zijn hierin kortweg genummerd als type 1-4 (zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.1 van het algemene deel van het VP).

Tabel 2 SDE-Categorieën voor biomassa-installaties conform de Aanwijzingsregeling SDE en de door de REDII gespecificeerde typen biomassa die hierin zouden mogen worden verwerkt.

	Categorie installatie*	Typen biomassa conform RED**
Hernieuwbaar gas	Allesvergisting	1-4
	Monomestvergisting	4
	Allesvergisting verlengde levensduur	1-4
	Verbeterde slibgisting bij rioolwaterzuiveringsinstallaties	4
	Bestaande slibgisting bij rioolwaterzuiveringsinstallaties	4
	Biomassavergassing	1-4
	Biomassavergassing op B-hout	4 ³
Hernieuwbare warmte	Allesvergisting	1-4
	Allesvergisting verlengde levensduur	1-4
	Monomestvergisting	4
	Verbeterde slibgisting bij rioolwaterzuiveringsinstallaties	4
RED Hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte	Allesvergisting	1-4
	Allesvergisting verlengde levensduur	1-4
	Monomestvergisting	4
	Verbeterde slibgisting bij rioolwaterzuiveringsinstallaties	4

³ Indien alleen B-hout is toegepast in de installatie, anders 1-4.

	Categorie installatie*	Typen biomassa conform RED**
Hernieuwbare warmte of hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte	Verbeterde slibgisting bij rioolwaterzuiveringsinstallaties	4
	Ketel vloeibare biomassa	1-4
	ketel vaste of vloeibare biomassa	1-4
	Ketel op B-hout	4 ⁴
	Ketel verlengde levensduur vaste of vloeibare biomassa	1-4
	Stoomketel duurzame houtpellets ⁵	2 & 4
	Directe inzet (brander) van houtpellets voor industriële toepassingen voor warmte (ofwel brander duurzame houtpellet) ⁶	2 & 4
	Bij- en meestook ⁷	2-4
Technieken ter vermindering van broeikasgas	Vermindering broeikasgas door afvang en permanente opslag van koolstofdioxide	1-4
	Vermindering broeikasgas door afvang en gebruik van koolstofdioxide	1-4

* Voor de precieze categorieteksten gelden de teksten uit de aanwijzingsregeling van de subsidieregeling.

** De nummers 1-4 zijn hier gebruikt om de verschillende RED typen biomassa aan te duiden: 1 agrarische biomassa; 2: bosbiomassa; 3: agrarische reststromen; 4: (organisch) afval & residuen niet afkomstig uit landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw.

⁴ De nummers 1-4 zijn hier gebruikt om de verschillende RED typen biomassa aan te duiden: 1 agrarische biomassa; 2: bosbiomassa; 3: agrarische reststromen; 4: (organisch) afval & residuen niet afkomstig uit landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw.

⁵ Deze categorieën moeten voor beschikkingen vanaf 2024 voldoen aan de duurzaamheidseisen van de RED. In verband met de vrijwillige overstap van bedrijven met een SDE+-subsidiebeschikking voor het opwekken van industriële stoom of warmte met vaste biomassa die uitgegeven is vóór 20 november 2023, naar de duurzaamheidseisen van de RED voor het aantonen van de duurzaamheid van de ingezette biomassa, moeten ook deze categorieën vanaf 1 januari 2026 voldoen aan de duurzaamheidseisen van RED. Deze aanpassing is onder voorbehoud van de aanpassingen van de SDE regelgeving.

⁶ Deze categorieën moeten voor beschikkingen vanaf 2024 voldoen aan de duurzaamheidseisen van de RED. In verband met de vrijwillige overstap van bedrijven met een SDE+-subsidiebeschikking voor het opwekken van industriële stoom of warmte met vaste biomassa die uitgegeven is vóór 20 november 2023, naar de duurzaamheidseisen van de RED voor het aantonen van de duurzaamheid van de ingezette biomassa, moeten ook deze categorieën vanaf 1 januari 2026 voldoen aan de duurzaamheidseisen van RED. Deze aanpassing is onder voorbehoud van de aanpassingen van de SDE regelgeving.

⁷ In verband met de vrijwillige overstap van bedrijven met een SDE+-subsidiebeschikking voor de bij- en meestook van vaste biomassa die uitgegeven is vóór 20 november 2023, naar de duurzaamheidseisen van de RED voor het aantonen van de duurzaamheid van de ingezette biomassa, moet ook deze categorie vanaf 1 januari 2026 voldoen aan de duurzaamheidseisen van RED. Deze aanpassing is onder voorbehoud van de aanpassingen van de SDE regelgeving.

3 Aanvullende en afwijkende eisen m.b.t. het aantonen van duurzaamheid van biomassa

Hoofdstuk 3 van het algemene deel van het verificatieprotocol gaat over de duurzaamheidsinformatie die de onderneming beschikbaar moet hebben voor iedere levering biomassa en voor de verificatie ten behoeve van de CJV. Aanvullende en afwijkende eisen die de SDE daaraan stelt worden in deze paragraaf gespecificeerd.

In onderstaande tabel zijn de afwijkende eisen voor de SDE samengevat, met verwijzing naar de relevante paragrafen in het algemene deel van het verificatieprotocol:

Omschrijving	Paragraaf in het algemene deel van het verificatieprotocol
Afwijkende eis: niet voor iedere levering biomassa hoeft duurzaamheid te worden aangetoond	Inleiding van hoofdstuk 3
Afwijkende eisen: Uitzondering voor verificatie van individuele levering met alternatief bewijs	Paragraaf 3.3

Onderstaand zijn deze afwijkende eisen uitgewerkt:

Afwijkende eis: niet voor iedere levering biomassa hoeft duurzaamheid te worden aangetoond (Inleiding van hoofdstuk 3 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In hoofdstuk 3 van het algemene deel van het verificatieprotocol is aangegeven dat een onderneming die duurzaamheid van biomassa moet aantonen, voor iedere levering biomassa moet aantonen dat deze voldoet aan de van toepassing zijnde RED-duurzaamheidseisen.

De SDE staat toe dat een onderneming die duurzaamheid van biomassa moet aantonen, niet voor alle leveringen biomassa aantoonbaar voldoet aan de van toepassing zijnde RED-duurzaamheidseisen. In dat geval wordt geen SDE subsidie toegekend aan de energie die is opgewekt met leveringen biomassa die niet aantoonbaar voldoen aan de van toepassing zijnde RED duurzaamheidseisen.

Afwijkende eisen: Uitzondering voor het toestaan van verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs (paragraaf 3.3 in het algemene deel van het verificatieprotocol)

De SDE staat toe dat voor specifieke soorten installaties wordt gewerkt met 'alternatief bewijs', dat wil zeggen dat de duurzaamheid van de individuele leveringen gebruikte biomassa door de onderneming achteraf door verificatie mag worden aangetoond, in plaats van verplicht gebruik te moeten maken van EC-erkende certificatieschema's zoals in paragraaf 3.2 van het algemene deel van het verificatieprotocol beschreven.

Deze uitzondering geldt voor installaties waarin uitsluitend mest of RWZI-zuiveringsslib wordt vergist, voor het aandeel mest in allesvergisters, en voor installaties waarin uitsluitend B-hout wordt verwerkt. Dit betreft de volgende NTA 8003:2017 codes: 300 tot en met 329 (mest), 410 (zuiveringsslib) en 170 tot en met 179 (B-hout).

In onderstaande tabel 3 zijn dit de categorieën installaties waar alleen type 4 biomassa mag worden gebruikt, (organisch) afval & residuen niet afkomstig uit landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw), plus allesvergisters. De duurzaamheidseisen voor deze installaties zijn beperkt tot de broeikasgasemissiereductie eis en de massabalans eis (zie hoofdstuk 2 van het algemene deel van het verificatieprotocol).

Wanneer een onderneming voor de SDE alternatief bewijs wil gebruiken zal deze:

1. Een administratie moeten voeren waaruit blijkt dat hij uitsluitend de toegestane biomassastromen heeft verwerkt (RWZI-zuiveringsslib, of mest, of B-hout), en waaruit de herkomst van deze stromen herleidbaar is. Uit de administratie moet tevens duidelijk zijn dat de biomassa niet bewust is veranderd om deze te kunnen classificeren als één van de toegestane biomassastromen (non-modificatie). Deze eisen behoren tot de massabalans eisen in Art. 30 in RED;

2. Moeten aantonen dat wordt voldaan aan de broeikasgasemissiereductie eis (Art. 29.10 in RED). In het geval van monomestvergisters en van B-hout centrales kan de onderneming ervoor kiezen om gebruik te maken van de default waarde uit RED,⁸ of om een eigen berekening te maken. In het geval van RWZI-slibvergisting en allesvergisting zal de onderneming door middel van een actuele broeikasgasemissieberekening moeten aantonen dat aan de broeikasgasemissiereductie eis wordt voldaan;
3. In geval van groen gasproductie, moeten aantonen dat alle groen gas geproduceerd in dat jaar uitsluitend is ingezet onder SDE-voorwaarden, en niet ook is gebruikt voor inzet in het wegtransport en daarmee bijdraagt aan de bijmengverplichting (HBE-route). Wanneer een installatie ook groen gas inzet in het wegtransport en daarmee bijdraagt aan de bijmengverplichting is verificatie met alternatief bewijs niet toegestaan, ook niet voor het SDE-deel. In dat geval moet de installatie zijn gecertificeerd tegen een EC-erkend certificatieschema (zie paragraaf 3.2.2 in het algemene deel van het verificatieprotocol).

Deze informatie wordt door een verificateur geverifieerd conform de eisen zoals in hoofdstuk 4 en 5 van het algemene deel van het verificatieprotocol gespecificeerd. De verificatie van alle individuele leveringen op bovengenoemde aspecten vormt de basis voor de lijst van leveringen ten behoeve van de CJV.

N.B. De verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs vindt uitsluitend plaats bij de onderneming die SDE subsidie ontvangt. Deze verificatie vindt niet plaats bij voorgaande schakels in de handelsketen (zoals toeleveranciers van RWZI-zuiveringsslib, mest en B-hout). Echter, er zal wel informatie uit de keten beschikbaar moeten zijn bij de onderneming die SDE subsidie ontvangt om bovengenoemde punten 1 t/m 3 te kunnen aantonen. Deze onderneming is verantwoordelijk voor een complete administratie inclusief bewijsmaterialen uit de keten die een verificateur nodig heeft om te kunnen komen tot een oordeel of aan de eisen is voldaan. De onderneming zal dit moeten regelen met zijn toeleveranciers.

In tabel 3 is samengevat op welke wijze voor de SDE voor verschillende categorieën installaties de duurzaamheid van individuele leveringen biomassa mag worden aangetoond.

Tabel 3 Wijze van aantonen van duurzaamheid van individuele leveringen biomassa, voor verschillende SDE-categorieën.

	Categorie installatie*	Aantonen duurzaamheid van individuele leveringen biomassa
Hernieuwbaar gas	Allesvergisting	Gebruik van EC-erkende certificaten. Voor het aandeel mest is ook verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs toegestaan**.
	Allesvergisting verlengde levensduur	
	Monomestvergisting	Gebruik van EC-erkende certificaten of Verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs
	Verbeterde slibgisting bij rioolwater-zuiveringsinstallaties	
	Bestaande slibgisting bij rioolwater-zuiveringsinstallaties	
	Biomassavergassing	Gebruik van EC-erkende certificaten
	Biomassavergassing B-hout	Gebruik van EC-erkende certificaten of Verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs

⁸ De default waarde voor B-hout mag alleen worden gebruikt indien sprake is van een transportafstand van minder dan 10.000 km.

	Categorie installatie*	Aantonen duurzaamheid van individuele leveringen biomassa
Hernieuwbare warmte	Allesvergisting	Gebruik van EC-erkende certificaten. Voor het aandeel mest is ook verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs toegestaan**.
	Allesvergisting verlengde levensduur	
	Monomestvergisting	Gebruik van EC-erkende certificaten of Verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs
	Verbeterde slibgisting bij rioolwater-zuiveringsinstallaties	
Hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte	Allesvergisting	Gebruik van EC-erkende certificaten. Voor het aandeel mest is ook verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs toegestaan. ⁹
	Allesvergisting verlengde levensduur	
	Monomestvergisting	Gebruik van EC-erkende certificaten of Verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs
	Verbeterde slibgisting bij rioolwater-zuiveringsinstallaties	
Hernieuwbare warmte of hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare warmte	Verbeterde slibgisting bij rioolwater-zuiveringsinstallaties	Gebruik van EC-erkende certificaten of Verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs
	Ketel vloeibare biomassa	Gebruik van EC-erkende certificaten
	ketel vaste of vloeibare biomassa	
	Ketel verlengde levensduur vaste of vloeibare biomassa	
	Ketel op B-hout	Gebruik van EC-erkende certificaten of Verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs
	Stoomketel duurzame houtpellet ¹⁰	Gebruik van EC-erkende certificaten
	Directe inzet (brander) van houtpellets voor industriële toepassingen voor warmte (ofwel brander duurzame houtpellet) ¹¹	
	Bij- en meestook ¹²	

⁹ Bij allesvergisters is verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs alleen toegestaan voor leveringen dierlijke mest die in de allesvergister wordt ingezet. Voor alle leveringen van andere soorten biomassa die wordt ingezet moet duurzaamheid worden aangetoond met een claim van een EC-erkend certificaat.

¹⁰ Deze categorieën moeten voor beschikkingen vanaf 2024 voldoen aan de duurzaamheidseisen van de RED. In verband met de vrijwillige overstap van bedrijven met een SDE+-subsidiebeschikking voor het opwekken van industriële stoom of warmte met vaste biomassa die uitgegeven is vóór 20 november 2023, naar de duurzaamheidseisen van de RED voor het aantonen van de duurzaamheid van de ingezette biomassa, moeten ook deze categorieën vanaf 1 januari 2026 voldoen aan de duurzaamheidseisen van RED. Deze aanpassing is onder voorbehoud van de aanpassingen van de SDE regelgeving.

¹¹ Deze categorieën moeten voor beschikkingen vanaf 2024 voldoen aan de duurzaamheidseisen van de RED. In verband met de vrijwillige overstap van bedrijven met een SDE+-subsidiebeschikking voor het opwekken van industriële stoom of warmte met vaste biomassa die uitgegeven is vóór 20 november 2023, naar de duurzaamheidseisen van de RED voor het aantonen van de duurzaamheid van de ingezette biomassa, moeten ook deze categorieën vanaf 1 januari 2026 voldoen aan de duurzaamheidseisen van RED. Deze aanpassing is onder voorbehoud van de aanpassingen van de SDE regelgeving.

¹² In verband met de vrijwillige overstap van bedrijven met een SDE+-subsidiebeschikking voor de bij- en meestook van vaste biomassa die uitgegeven is vóór 20 november 2023, naar de duurzaamheidseisen van de RED voor het aantonen van de duurzaamheid van de ingezette biomassa, moeten ook deze categorieën vanaf 1 januari 2026 voldoen aan de duurzaamheidseisen van RED. Deze aanpassing is onder voorbehoud van de aanpassingen van de SDE regelgeving.

	Categorie installatie*	Aantonen duurzaamheid van individuele leveringen biomassa
Technieken ter vermindering van broeikasgas	Vermindering broeikasgas door afvang en permanente opslag van koolstofdioxide	Gebruik van EC-erkende certificaten
	Vermindering broeikasgas door afvang en gebruik van koolstofdioxide	

* Voor de precieze categorieteksten geldt het jaar van de aanwijzingsregeling van de subsidieverlening.

4 Aanvullende en afwijkende eisen aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV

Hoofdstuk 4 van het algemene deel van het verificatieprotocol gaat over de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV. Deze paragraaf specificeert aanvullende en afwijkende eisen die de SDE stelt aan de verificatieprocedures ten behoeve van de CJV.

In onderstaande tabel zijn de aanvullende en afwijkende eisen voor de SDE samengevat, met verwijzing naar de relevante paragrafen in het algemene deel van het verificatieprotocol:

Omschrijving	Paragraaf in het algemene deel van het verificatieprotocol
Aanvullende eis aan het verificatieprogramma t.b.v. EC erkend certificaat: aandeel biomassa onder certificaat	Paragraaf 4.2.1, onder b
Aanvullende eis aan het verificatieprogramma t.b.v. alternatief bewijs: controle op inzet brandstoffen in wegtransport (HBE-route)	Paragraaf 4.2.2
Afwijkende eis aan de steekproefomvang	Paragraaf 4.2.3
Aanvullende eis aan: conclusie en rapportage van de verificatie – versturen van CJV	Paragraaf 4.4
Aanvullende eis aan de inhoudsvereisten voor de CJV – algemeen deel	Paragraaf 4.4.2
Aanvullende eisen aan de inhoudsvereisten voor de CJV – duurzaamheidsinformatie van leveringen	Paragraaf 4.4.2

Onderstaand zijn de aanvullende en afwijkende eisen uitgewerkt:

Aanvullende eis aan het verificatieprogramma voor verificatie ten behoeve van de CJV wanneer de onderneming gebruik maakt van een EC-erkend certificaat (paragraaf 4.2.1, onder b van het algemene deel van het verificatieprotocol): aandeel biomassa onder certificaat

In aanvulling op de algemene eisen aan het verificatieprogramma geldt dat op de massabalans voor de betreffende periode tevens zichtbaar moet zijn welk aandeel van de ingenomen hoeveelheid biomassa onder certificaat is ingenomen.

Aanvullende eis aan het verificatieprogramma voor verificatie ten behoeve van de CJV wanneer de onderneming gebruik maakt van alternatief bewijs (paragraaf 4.2.2 van het algemene deel van het verificatieprotocol): controle op inzet brandstoffen in wegtransport (HBE-route)

In aanvulling op de algemene eisen aan het verificatieprogramma is de volgende eis van toepassing: Controle of de ondernemer geen geproduceerde brandstoffen in de betreffende periode heeft ingezet in wegtransport t.b.v. de HBE-route. Wanneer dat wel het geval is, is alternatief bewijs binnen de SDE niet toegestaan.

Afwijkende eis aan de steekproefomvang (paragraaf 4.2.3 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In afwijking van de algemene eisen aan de steekproefomvang geldt het volgende:

Steekproefomvang wanneer deel van biomassa onder SDE wordt ingezet.

Wanneer niet alle ontvangen biomassa onder SDE-voorwaarden wordt ingezet, maar deels bijvoorbeeld in het wegtransport (HBE route), dan wordt de steekproefomvang bepaald op basis van het aantal leveringen dat onder SDE-voorwaarden wordt ingezet. Bijvoorbeeld: er is sprake van in totaal 100.000 ton biomassa, verdeeld over 40 leveringen. Hiervan is 50.000 ton, overeenkomend met 24 leveringen, ingezet onder SDE-voorwaarden. De van toepassing zijnde steekproefomvang is dan 5 (zie tabel 4.3 van het algemene deel van het verificatieprotocol).

Aanvullende eis bij ‘Stap 4 conclusies en rapportage’ – versturen van de CJV (paragraaf 4.4 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In aanvulling op de eisen zoals gespecificeerd in paragraaf 4.4 van het algemene deel van dit Verificatieprotocol geldt voor de SDE het volgende:

De CJV wordt door de onderneming zelf verstuurd als bijlage bij de duurzaamheidsrapportage die RVO voor de SDE-subsidie verlangt. RVO behoudt zich het recht voor om de afgegeven CJV ook rechtstreeks bij de CBI op te vragen.

Aanvullende eis aan algemene inhoudsvereisten van de CJV (paragraaf 4.4.2 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In aanvulling op de algemene inhoudsvereisten van de CJV (paragraaf 4.4.2 in het algemene deel van het VP) geldt voor de CJV voor de SDE de volgende aanvullende eis:

Per levering de NTA 8003 code die is gebruikt in de rapportages die door een accountant voor de onderneming zijn opgesteld in het kader van de GVO-regeling; in plaats van de rapportage van een accountant mag ook een beheersverklaring die door de onderneming is opgesteld in het kader van de GVO regeling gebruikt worden.

Aanvullende eisen aan de CJV: duurzaamheidskenmerken voor elke levering (paragraaf 4.4.2 van het algemene deel van het verificatieprotocol)

In aanvulling op de algemene inhoudsvereisten van de CJV (paragraaf 4.4.2 in het algemene deel van het VP) geldt voor de CJV voor de SDE dat de volgende duurzaamheidskenmerken voor elke levering moeten worden vermeld:

- De geleverde hoeveelheid (in ton) inclusief de gehanteerde eenheid;
- Type biomassa conform RED;
- Categorie indeling van biomassa volgens NTA 8003;
- Land van herkomst;
- Broeikasgasemissie van de biomassa (berekende of standaardwaarden), weergegeven in g CO₂-eq/MJ (elektriciteit) of MJ (warmte) inclusief emissiereductie in % ten opzichte van de gegeven fossiele referentiewaarde;
- Een vermelding of, en zo ja van welke, EC-erkende certificatieschema's gebruik is gemaakt;
- Een vermelding of gebruik is gemaakt van individuele verificatie van individuele leveringen met alternatief bewijs (alleen voor specifieke categorieën biomassa en bio-energie installaties onder SDE);
- Een vaststelling dat alle bij deze levering aanwezige certificaten en alternatieve bewijzen zoals hierboven vermeld, alle voor deze biomassa geldende duurzaamheidseisen omvat.

5 Aanvullende en afwijkende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties

Er zijn geen aanvullende eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstanties.

6 Aanvullende en afwijkende begrippen

Er zijn geen begrippen aanvullend op of afwijkend van de begrippen zoals benoemd in hoofdstuk 6 van het algemene deel van het verificatieprotocol.

7 Aanvullende referenties

1. Algemene uitvoeringsregeling duurzame energieproductie en klimaattransitie.
2. Besluit en Regeling Conformiteitsbeoordeling duurzaamheid vaste biomassa voor energietoepassingen.
3. Aanwijzingsregeling duurzame energieproductie en klimaattransitie.
4. RVO website met informatie over duurzaamheidseisen vaste biomassa SDE+ ' www.rvo.nl/duurzaamheidseisen.

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
F +31 (0) 88 602 90 23
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Klimaat en Groene Groei.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | januari 2026
Publicatienummer: RVO-023-2023/BR-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.